

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παραχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.—

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μὴνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθῆναι 3 Ἰανουαρίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 5

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1931

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΑ ΣΠΙΡΤΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἐκανε τρομερὸ κρύο. Χιονίζει ἀπὸ τὸ πρωῒ, καὶ τώρα σήμανε τὸ βράδυ, τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῆς πρωτοχρονιάς. Μέσα στὸ βοριά τὸν παγωμένο, μιά μικρούλα περνοῦσε ἀπ' τὸ δρόμο. Ἦταν εὐπόλυτη καὶ δίχως καπέλο. Ὅταν βγήκε τὸ πρωῒ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς, φοροῦσε παντούφλες, κάτι παλιές παντούφλες ποὺ ἡ μητέρα τῆς τις εἶχε ἄλλοτε πολὺ φορεμένες καὶ τῆς ἦταν πολὺ μεγάλες. Γι' αὐτὸ τις ἔχασε σὲ μιά στιγμή ποὺ ἔτρεξε νὰ παραμερίσῃ ἀπ' ἕνα ἄμᾶξι ποὺ ἔρχοταν τρεχάλα. Ὅταν πέρασε τ' ἄμᾶξι, ἔψαξε γιὰ τίς παντούφλες τῆς, ἀλλὰ ἕνα παλιόπαιδο εἶχε πάρει τὴν μιά κι' ἔφευγε γελώντας κοροϊδευτικά. Τὴν ἄλλη τὴν εἶχε κάμει λυώμα τ' ἄμᾶξι.

Κι' ἔτσι ἡ μικρούλα δὲν εἶχε πιά τίποτα νὰ προφυλάξῃ τὰ ποδαράκια τῆς, ποὺ ἦταν μελανὰ ἀπὸ τὸ κρύο. Στὴν παλιά ποδιά τῆς εἶχε σπέρτα. Εἶχε ἕνα ὀλόκληρο πακέτο καὶ τὰ πουλοῦσε. Μὰ τὴν ἡμέρα αὐτή, τὴν παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους, ὅλοι ἦταν τόσο βιστικοὶ καί, μὲ τὸν παλιόκαιρον αὐτό, κανεὶς δὲ σταματοῦσε γιὰ νὰ κοιτάξῃ τὸ προσωπάκι τῆς μικρῆς, ποὺ ἰκέτευε δίχως νὰ μιλή. Ἡ μέρα σωνόταν καὶ δὲν εἶχε πουλήσῃ οὐτ' ἕνα κουτί. Κανεὶς δὲν τὴν εἶχε ἐλεήσει οὔτε μὲ μιά πεντάρα. Τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πείνα, σερνόταν ἀπὸ δρόμο σὲ δρόμο. Ἦταν ζωντανὴ εἰκόνα τῆς χειρότερης δυστυχίας.

Νιφάδες ἀπὸ χιόνι σκέπαζαν τὰ μακρὰ ξανθὰ τῆς μαλλιά, ποὺ ἔπεφταν στὸ λαιμό τῆς κατσαρωμένα. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὴν ἐννοιαζε βέβαια διόλου. Σ' ὅλα τὰ παράθυρα ἔλαμπαν φῶτα, κι' ἀπ' ὅλα σχεδὸν τὰ σπίτια ἔβγαине μιά ὥραία εὐωδία ἀπὸ τὴν χήνα, ποὺ ἔψηναν γιὰ τὸ ἀποψινὸ γλέντι. Αὐτό, ὦ, αὐτό βέβαια τὴν ἔκανε νὰ κοντοστέκεται ἐδῶ κι' ἔ-

κεὶ καὶ νᾶκούγῃ τὴν δρεχτικὴ μυρωδιά. Τέλος, ἀφοῦ γιὰ στερνὴν φορὰ πρόσφερε τὸ πακέτο τῆς μὲ τὰ σπέρτα, τὸ δυστυχισμένο παιδί βλέπει μιά γωνιά, ἀνάμεσα σὲ δυὸ σπίτια, κάπως προφυ-

λαγμένη. Κάθεται ἐκεῖ τσακισμένη καὶ στριμώχνεται, τραβώντας κοντὰ στὸ σῶμα τῆς τὰ μικρά τῆς πόδια. Μὰ τουρτουρὰ καὶ κρυώνει πὺδ πολὺ ἀπὸ πρὶν κι' ὅμως δὲν τολμᾷ νὰ γυρίσῃ σπῖτι τῆς. Γιατὶ δὲν εἶχε διόλου λεφτὰ νὰ πάῃ στὸν πατριὸ τῆς, κι' αὐτὸς σίγουρα θὰ τὴν ἔδερνε. Ἀλλωστε, μέσα στὴν ἄθλια σοφίτα, ἔκανε τὸ ἴδιο κρύο, γιατί ἡ σκεπὴ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ

ὦ! μὰ ἐμεῖς ἕνα μόνο Ἀνθρώπινον ἔχουμε... Ὑπάρχουν πολλοί! — Βέβαια! ὅταν εἶναι κουλάκια στὴν πρωτοχρονιάτικη βιτρίνα τοῦ μαγαζιοῦ!

ήταν χαλασμένη κι' ο άνεμος φυσούσε μέσα και δεν είχαν διόλου φωτιά.

Τὰ γεράκια της ήταν ξυλιασμένα.

— Άν ξεπέρνα ένα σπέρτο, σκέφθηκε, μόνο ένα, για να βγάλω λίγη φωτιά να ζεστάνω τὰ δάχτυλά μου; Ο πατέρας δὲ θὰ τὸ καταλάβει πὼς λείπει.

Αὐτὸ κι' ἔκαμε. Τότ' ἔριψε καὶ φωτ! φωτ! νὰ το πὺ ἀνάβει! Ἐβλεπε τὸ χέρι της κοντὰ καὶ τῆς φάνηκε πὼς βρισκόταν μπροστὰ σὲ καμμιὰ μεγάλη σόμπα, πλούσια καὶ γεμάτη στολίδια. Μέσα ἔδινε κι' ἔπερνε ἡ φωτιά, φωτιά μὲ τὰ δ' α της. Ἀχ, τί γλυκεῖα ζέστη. Ἡ μικρὴ εἶπε νὰ ἀπλώσῃ τὰ ποδάκια της νὰ τὰ ζεστάνῃ—ἔταν, ξαφνικά, ἡ φλόγα ἔσβυσε. Ἡ σόμπα εξαφανίστηκε καὶ τὸ παιδί ἔμεινε ἐκεῖ δά, κρατώντας στὸ χέρι ἕνα ψιλὸ ξυλάκι μισοκαμμένο.

Ἐτρίψε δεύτερο σπέρτο. Ἡ λάμψη ἔπερνε πάνω στὸν τοῖχο, καὶ ὁ τοῖχος ἐγινόταν διάφανος, κι' ἡ μικρὴ εἶδε τί γί-

«Πῆρε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴν πῆγε ψηλά...» (Σελ. 50, στ. β').

νόταν μέσα στὴ θάλα, πὺ ἦταν ἀπὸ πίσω. Τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο μ' ἕνα ὠραῖο κάταπρο τραπέζομάντηλο, ὅπου ἔλαμπαν τὰ πορσελάνινα σερβίτσια. Στὴ μέση ἦταν ἡ ψητὴ χίνα, γαρνιρισμένη μὲ ζαχαρωμένα μῆλα. Καὶ νὰ πὺ τὸ πούλι ζωντανεύει ξαφνικά κι' ἔρχεται μπροστὰ στὴ μικρὴ, μ' ἕνα πηρούνη κι' ἕνα μαχαίρι, καρφωμένο στὸ στῆθος του. Κι' ὕστερα πὰ τίποτα. Ἡ φλόγα σβύνει καὶ δὲ μένει παρὰ μόνο ὁ τοῖχος, ὁ ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς τοῖχος.

Ἡ μικρὴ παίρνει τρίτο σπέρτο, καὶ τώρα ὀνειρεύεται πὼς εἶναι κοντὰ σ' ἕνα δέντρο Χριστουγεννιάτικο, πολὺ πλούσιο ἀπ' ἐκεῖνο πὺ εἶδε πέρου σ' ἕνα πλούσιο σπίτι ἀπὸ τὰ τζάμια τοῦ παραθυριοῦ. Στὰ πράσινα κλαδιά του καίτνε πολὺχρωμα κεριά κι' ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς κρέμονται χρυσωμένα μπομπόνια, παιγνιδάκια, ἕνα πλῆθος ἀπὸ θάμματα κι' ἀπὸ μάγια! Τὸ φτωχὸ τὸ κοριτσάκι ἀπλώνει τὸ χέρι γὰ νὰ πιάσῃ τὸ πῦ ἀσχημο, τὸ πῦ ταπεινὸ. Μὰ τὸ σπέρτο σβύνει. Τὸ δέντρο φαίνεται σὰ ν' ἀνεβαίνει πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ κεριά του γίνονται ἄστρα. Ἐν' ἀπ' αὐτὰ ξεκολλᾷ καὶ κυλᾷ στὴ γῆ, ἀφίνοντας πίσω του χρυσωμένη γραμμὴ.

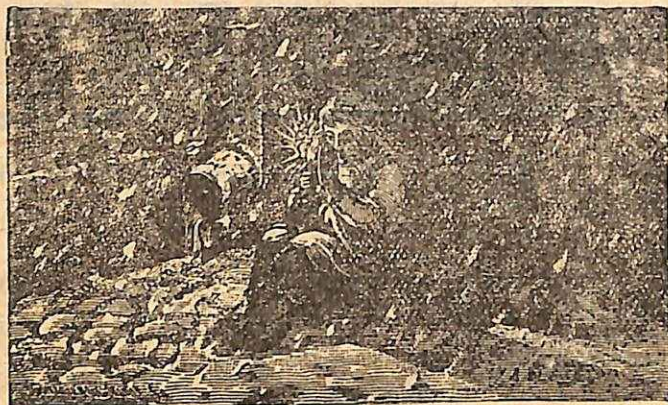
— Νὰ κάποιος πὺ θὰ πεθάνῃ, συλλογίζεται ἡ μικρὴ.

Ἡ γριὰ γιὰγιά της, τὸ μόνο πλάσμα πὺ τὴν εἶχε ἀγαπήσει καὶ πὺ εἶχε πεθάνει ἐδῶ καὶ καιρὸ, τῆς εἶχε πει πὼς ἔταν βλέπει ἕνα περταστέρι, θὰ πῇ πὼς κάποια ψυχὴ ἐκεῖνη τὴν ὥρα πᾶει στέν οὐρανὸ.

Ἐτρίψε κι' ἄλλο σπέρτο. Λάμψη μεγάλη ἀπλώθηκε καὶ μπροστὰ στὸ παιδί φάνηκε ἡ γιὰγιά. Τὰ φορέματά της ἔδγαζαν λαμπρὸ φῶς καὶ τὸ πρόσωπό της ἦταν τόσο γλυκὸ καὶ τόσο τρυφερό!

— Γιαγιάκα, φώναξε ἡ μικρὴ, ἔλα πάρε με. ὦ, μὴ μ' ἀφίσῃς μόλις σβύνει τὸ σπέρτο. Θὰ φύγῃς, ὅπως ἔφυγε κι' ἡ σόμπα ἡ ζεστή, κι' ἡ ψητὴ χίνα καὶ τὸ λαμπρὸ δέντρο; Μείνε, μείνε, σὲ παρακαλῶ, ἡ πάρε με καὶ μένα μαζί σου.

Καὶ τὸ παιδί ἀναψε κι' ἄλλο σπέρτο, κι' ὕστερα κι' ἄλλο, καὶ σιγά-σιγά ἔλο τὸ πακέτο, γὰ νὰ βλέπῃ πὺ πολλὴν ὥρα τὴ γιὰγιάκα της. Κι' ἦταν μιὰ λάμψη, πὺ λαμπρὴ κι' ἀπὸ τ' ὠραιότερο σεληνόφως. Ἡ γιὰγιά δὲν ἦταν πὰ σκυφτὴ καὶ κουρασμένη, ὅπως ἔταν πῆθ' ἡ τὴν μεταμορφωμένη. Πῆρε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴν πῆγε ψηλά, πολὺ ψηλά, σ' ἕναν τόπο, ὅπου δὲν ἦταν οὔτε κρύο, οὔτε πείνα, οὔτε λύπη:

«Ἄν ἔλαινα ἕνα σπέρτο, σκέφθηκε.» (Σελ. 50, στ. α').

τὴν πῆγε μπροστὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ.

Τ' ἄλλο πρωτὶ ὥστόσο, οἱ διαδάτες βρῆκαν στὴ γωνίτσα τὸ κορμὶ τῆς μικρούλας. Τὰ μάγουλά της ἦταν κόκκινα καὶ φαίνονταν σὰ νὰ χαμογελοῦσε. Εἶχε πεθάνει ἀπὸ τὸ κρύο, τὴ νύχτα ἐκεῖνη, πὺ σ' ἄλλα παιδιὰ εἶχε φέρει τόση χαρά.

Στὰ ξυλιασμένα χέρια της κρατοῦσε ἕ.τι ἔμεινε ἀπ' ἕνα μισοκαμμένο πακέτο σπέρτα.

— Τί ἀνοησία! εἶπ' ἕνος ἄκαρδος. Πὼς φαντάστηκε πὼς θὰ ζεστανόταν μὲ τὰ σπέρτα!

Ἄλλοι ἔχυσαν δάκρυα πάνω στὸ φτωχὸ παιδάκι. Γιατί δὲν ἤξεραν τί ὠραῖα πράγματα εἶχε εἶδε τὴ νύχτα ἐκεῖνη, κι' ἔτι ὅσο κι' ἂν εἶχε ὑποφέρει, τώρα ὅμως ἦταν τρισευτυχισμένη στὴ γλυκεῖα ἀγκαλιά τῆς γιαγιάς της.

(Andersen)

M. A. S.

ΠΑΙΔΟΥΛΑ

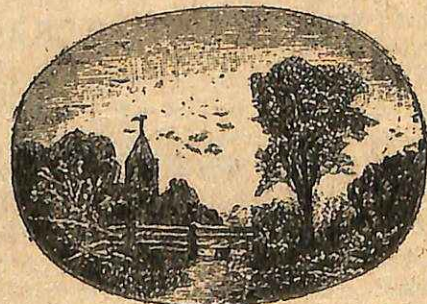
Παντοκράτορ, εἰμαι μιὰ παιδοῦλα
Κι' ἔχω τόσα βάθη στὴν ψυχὴ,
Θέλω νὰ σοῦ πῶ μιὰ προειρη
Ν' ἀλαφρώσω τὴ φτωχὴ καρδοῦλα...

Ποῖν πεθάνῃ ἡ δόλια μου ἡ μαννοῦλα
Μ' ἄρῃσε παρηγορὴν εὐχὴ
Σὰν θαρρῶ πὼς εἰμαι μοναχὴ
Νᾶρχομαι σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησιούλα...

Παντοκράτορ, δέξου με, διωγμένο
Ἀπ' τὸν κόσμον ὅλον τ' ὁρφανὸ
Κι' οἱ δικοὶ μου περιφρονημένο

Μ' ἔχουνε στοῦς δρόμους καὶ πεινῶ!
Στείλε μου, τὸ φύλακα ἄγγελό σου
Νὰ μὲ πᾶν ψηλά στὸν οὐρανὸ σου...

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

Ο ΦΙΛΑΡΑΚΟΣ

Ἐνας ἄρχοντας ἀγόρασε στὴν πόλη ἕνα κουταδάκι καὶ τὸ ἔφερε στὴν ἐξοχὴ μέσα στὸ μαγνίκι τῆς γούνας του. Ἡ γυναίκα του τὸ ἀγάπησε πολὺ καὶ τὸ ἀνάθρεψε μὲ χίλιες φροντίδες.

Ὁ μικρὸς σκύλος ἔμεγάλωσε. Τὸν ἔβγαλαν Φιλαράκο. Ἀκολουθοῦσε τὸν κύριό του στὸ κυνήγι, φύλαγε τὸ σπίτι κι' ἔπαιζε μὲ τὰ παιδιὰ.

Μιὰ μέρα, ἕνας ξένος σκύλος μπῆκε τρέχοντας στὸν κῆπο. Ὁ σκύλος αὐτὸς ἐρχόταν ἀπὸ ἕνα μονοπάτι μὲ τὴν οὐρὰ κατεβασμένη. Ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ ἀνοιχτὸ ἔτρεχαν ἄφροα. Τὰ παιδιὰ ἦσαν μέσα στὸ περιβόλι. Ὁ πατέρας τους εἶδε τὸ σκύλο κι' ἐφώνησε στὰ παιδιὰ: «Μπῆτε γλήγορα μέσα! εἶναι ἕνα λυσσασμένο σκυλί!»

Τὰ παιδιὰ ἄκουσαν τὴ φωνὴ τοῦ πατέρα τους, μὰ δὲν εἶδαν τὸ σκυλί κι' ἔτρεξαν πρὸς τὸ μέρος του. Ὁ λυσσασμένος σκύλος ἐχύμῃξε ἀπάνω στὸ ἕν' ἀπὸ τὰ παιδιὰ. Εὐτυχῶς τὴ στιγμὴ αὐτὴ ὁ Φιλαράκος ἐχύθηκε στὸ λυσσασμένο σκυλί κι' ἄρχισαν νὰ δαγκώνῃ τὸ ἕνα τὸ ἄλλο. Τὰ παιδιὰ ἐπρόφθασαν νὰ φύγουν. Ὅταν ὁ Φιλαράκος ἐγύρισε σπίτι, ἐμούγκριζε κι' εἶχε τὸ λαϊμὸ ματωμένο.

Ἐπειτα ἀπὸ δέκα μέρες, τὸ σκυλί ἔχασε τὴν ὄρεξη του, οὔτε ἔτρωγε, οὔτε ἔπινε πᾶ: καὶ χύμῃξε ἀπάνω σ' ἕνα ἄλλο σκυλάκι γὰ νὰ τὸ δαγκάσῃ.

Τὸν ἔκλεισαν μέσα σ' ἕνα ἀδειανὸ δωμάτιο. Τὰ παιδιὰ δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν γιατί εἶχαν κλείσει τὸ μικρὸ τους τὸ φίλο καὶ πῆγαιναν κρυφὰ καὶ τὸν ἔβλεπαν.

Μιὰ μέρα, τὰ παιδιὰ ἀνοιξαν τὴν πόρτα κ' ἐφώνησαν τὸ σκυλί ἔξω. Ὁ Φιλαράκος ὄρμησε στὴν αὐλὴ κ' ἐπῆγε νὰ ξαπλωθῇ στὸν κῆπο, κάτω ἀπὸ τὰ χαμόκλαδα. Ὅταν ἡ κυρία του τὸν εἶδε, τὸν ἐφώνησε, μὰ ἐκεῖνος δὲν τὴν ἀκούσε, οὔτε ἐκούνησε τὴν οὐρά του, οὔτε κἂν τὴν ἐκοίταξε. Εἶχε τὰ μάτια του θοὰ καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του ἔτρεχαν ἄφροα. Τότε ἐφώνησε τὸν ἄντρα της:

— Τρέξε, τοῦ εἶπε, κάποιος ἄφησε τὸ Φιλαράκο ἐλεύθερο, κι' εἶναι λυσσασμένος! Γὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κάνε κάτι. Ὁ ἄνδρας ἐπῆρε τὸ ὅπλο του κ' ἐπλησίασε τὸ σκυλί. Τὸ ἐσημάδεψε κ' ἐτράβηξε. Μὰ τὸ χέρι του ἔτρεμε καὶ δὲν τὸ πέτυχε στὸ κεφάλι.

Τὸ σκυλί φώναξε παραπονετικὰ κ' ἔπεσε. Τὰ δὺό του πισινὰ πόδια ἦσαν σπασμένα. Ἐσώθηκε ὅμως κοντὰ στὸν κύριό του κι' ἄρχισε νὰ τοῦ γλύφῃ τὰ πόδια. Ὁ πατέρας ἄρχισε νὰ τρέμῃ, ἔκλαιγε κι' ἔτρεξε στὸ σπίτι.

Τότε ἐφώνησαν ἕναν κυνηγό. Αὐτὸς ἦρθε κι' ἀποτέλειωσε μὲ μιὰ τουφεκιὰ τὸ πληγωμένο σκυλί.

(Πολυτσί)

ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

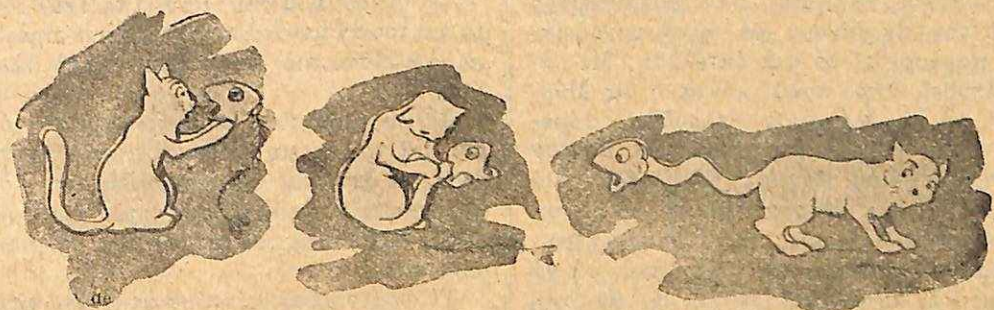
Ἄλλ' αὐτὴ ἡ φάρσα δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ σὲ μιὰν ἄλλη πὺ ἔπαιζε τοῦ μπάριπα-Γιάννη ἀγοτότερα.

Ἐνα πρωτὶ, στὰ σκουπίδια τοῦ σπιτιοῦ μας, βρῆκα ἕνα μεγάλο κεφάλι ψαριοῦ μὲ τὸ ψαροκόκκαλο, ὅ,τι δηλαδὴ εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ ἕναν πελώριο σκορπιό, πὺ τὸν εἶχαν φάει τὴν προηγούμενη μέρα στὸ δειπνο.

— Ὅραῖο εὔρημα! εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, ἀρπάζοντας μὲ χαρὰ αὐτὸ τᾶποφαγοῦδι. Θᾶλεγε κανένας πὼς ἡ καλὴ τύχη μοῦ τᾶφερε ξεπίτηδες μπροστὰ μου γὰ τὸ μπάριπα-Γιάννη!

Γιατὶ ἀμέσως μοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα.

Γελώντας πονηρὰ κάτω ἀπ' τὰ μουστάκια μου—κι' ἔχω μεγάλα μουστάκια

ἂν κι' εἰμαι μικρὸς—ἔκοψα τὸ κεφάλι ἀπ' τὸ ψαροκόκκαλο, τᾶχασα σὰν καπέλλο στὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς μου, κι' ἔτρεξα ἴσια στὸ σπίτι τοῦ μπάριπα-Γιάννη. Ἀπᾶξ στὴν αὐλὴ, σ' ἕνα μπάγκο, εἶδα μιὰ κατσαρόλα, πὺ τὴν εἶχε χωρὶς ἄλλο ἐτοιμάσει γὰ τὸ σιβὲ τῆς ἡμέρας. Ἄλλη καλοτυχία καὶ τοῦτο: Ἡ κατσαρόλα ἦταν ἀδειανὴ καὶ τὸ καπάκι της τραβηγμένο λίγο στὸ πλάι, σὲ τρόπο πὺ ἄφινε ἕνα μικρὸ ἀνοιγμα.

Μαζεύτηκα, ζᾶρῶσα ὅσο μπορούσα καὶ μπόρεσα νὰ χωθῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀνοιγμα μέσα στὴν κατσαρόλα, χωρὶς νὰ πειράξω τὸ καπάκι ἀπ' τὴ θέση πὺ τὸ βρῆκα. Κανένας δὲν μὲ εἶδε. Καὶ σὲ λίγο, νὰ σου ὁ καλὸς σου μπάριπα-Γιάννης, πὺ βγαίνει στὴν αὐλὴ μ' ἕνα ὕψος σπουδαῖο, πλησιάζει τὴν κατσαρόλα καὶ σηκώνει τὸ καπάκι. — Ἀ! ξεφωνίζει. Μάννα μου!

Ἀπὸ τὸν τρόμο του, λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ χάμω. Μὰ δὲν εἶχε κι' ἄδικο:

Φαντασθῆτε νὰ βλέπῃ ἄξαφνα, μὲς ἀπὸ τὴν κατσαρόλα, πὺ τὴν εἶχε ἀφήσῃ ἀδειανή, νὰ βγαίνει ἕνα ἀλλοιώτικο φίδι. Ἐνα φοιχτὸ τέρας, καὶ νὰ τὸν φοβερίζῃ μὲ τὸ στόμα του δλάνοιχτο!

Ἦταν ἀπλούστατα τὸ κεφάλι τοῦ ψαριοῦ πὺ τᾶχα βγάλει ἔξω καὶ τὸ κουνοῦσα στὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς μου. Ἀκόμα καὶ τὸ σκυλί τοῦ σπιτιοῦ, ἄμα εἶδε τὸ «φίδι», τᾶβαλε στὰ πόδια καταφοβισμένο.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, ἔφυγε μ' ὁ μπάριπα-Γιάννης πρὸς τὸ σπίτι, φωνάζοντας:

— Βοήθεια! βοήθεια! Ἐνα φίδι!...

Ἐγὼ τότε δὲ χάνω καιρό, πηδῶ ἔξω ἀπ' τὴν κατσαρόλα, μ' ὅλο τὸ κεφάλι τοῦ ψαριοῦ, καὶ σκαοφαλώνω στὸν τοῖχο. Κι' ἐνῶ ὁ μπάριπα-Γιάννης ξαναβγαίνει μ' ἕνα τσεκούρι, γυρεύοντας νὰ σκοτώσῃ τὸ φίδι,—ἄς τᾶβρισκε!—ἐγὼ, πὺ τὸν βλέπω ἀπὸ πάνω, λιγώνουμαι ἀπὸ τὰ γέλια, κι' ὕστερα τρώγω τὸ κεφάλι τοῦ ψαριοῦ, πὺ μοῦ φάνηκε πὺ νόστιμο κι' ἀπὸ τὴ φάρσα μου.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ CH. DICKENS

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

“Επληττα φοβερά, συχνά μ’ έπερνε ο ύπνος, και μία φορά κύλησα σαν κουβάρι από το στασίδι μου κοιμισμένος κι’ έκανα φοβερό κρότο, κι’ ή Πέγκοτ με πήρε και μ’ έθαλε έξω.

Και τώρα πηγαίναμε τις Κυριακές στην εκκλησία, μα τα πράγματα είχαν αλλάξει και κεί, όπως και στο σπίτι μας. Μ’ έμπαιναν πρώτο-πρώτο στο στασίδι μας (γιατί είχαμε οίκογενειακό στασίδι στην εκκλησία), σαν φυλακισμένο που τον πηγαίνουν με γερή συνοδεία, να παρευρεθεί σε μία εκτέλεση. Με ακολουθεί από πολύ κοντά ή μίς Μύρτον, με το δλόμαυρο βελουδένιο φρέμα της. “Υστερα ή μητέρα μου, ύστερα ο πατριός μου. Πέγκοτ δεν υπάρχει πια τώρα. “Η μίς Μύρτον μουρμουρίζει σιγανά τους ψαλμούς, και βλέπω τη μητέρα που σαλεύει τα χείλη της σά να λέει μιάν άφωνη προσευχή. Κι’ αν τύχη να κουνήσω το δαχτυλάκι μου ή να γυρίσω λιγάκι το κεφάλι, ή μίς Μύρτον μου δίνει με το βιβλίο που κρατεί κάτι χτυπιές στα πλευρά, που με πονούν πολύ και με κάνουν να θυμώνω.

Κι’ όταν γυρίζουμε από την εκκλησία, θαρρώ πως βλέπω μερικούς γείτονές μας να μάς κοιτάζουν και κάτι να λένε μεταξύ τους. Πιό πέρα, καθώς βλέπω την τριάδα να πηγαίνει μπροστά και να μ’ αφήνει από πίσω, θαρρώ πως το περπάτημα της μητέρας δείχνει κάποια λύπη και πως ή μητέρα δεν είναι πια χαρούμενη όπως πρώτα. Και λέω από μέσα μου πως κι’ οι γείτονές μας, άπαράλλαχτα όπως κι’ εγώ, θα θυμούνται τον παλιό ευτυχισμένο μας καιρό, που πηγαίναμε με χαρά στην εκκλησία, ή μητέρα μου, ή Πέγκοτ κι’ εγώ — κι’ ελή την ήμερα, το μυαλό μου βασανίζεται μ’ αυτή τη θλιβερή σκέψη.

“Ενα πρωί, καθώς κατέβηκα στη σάλα με τα βιβλία μου, είδα ότι ή μητέρα είχε κάποια έγνοια που την έκανε σκεπτική. “Η μίς Μύρτον είχε ένα ύφος πολύ «σταθερό» κι’ ο κ. Μύρτον έδενε με σπάγγο στην άκρη του μπασιτουιού του κάτι τι — μιά λυγρή βέργα, που άρχισε να τή στριφογυρίζει στον άέρα, προς το μέρος μου.

— “Αφού σου λέω, Κλάρα, έλεγε ο κ. Μύρτον, ότι κι’ εγώ έχω φάει πολλές ξυλιές όταν ήμουν παιδί.

— Πάρα πολλές! έπιβεβαίωσε ή μίς Μύρτον.

— Τό πιστεύω, αγαπητή μου “Ιωάννα, ψιθύρισε ή μητέρα μου. Νομίζεις όμως ότι αυτό έκαμε καλό στον “Εδουάρδο;

— “Α, ώστε σύ νομίζεις, ότι αυτό έκαμε κακό στον “Εδουάρδο; ρώτησε σοβαρά ο κ. Μύρτον.

— Αυτό είναι όλο το ζήτημα, πρόσθεσε ή αδελφή του.

— Σωστά, σωστά, απάντησε ή μητέρα και δεν είπε τίποτ’ άλλο.

Κατάλαβα ότι ο διάλογος αυτός ένδιεφερε προσωπικώς έμένα και κοίταξα τον κ. Μύρτον, που κι’ αυτός με κοίταζε κατάματα.

— “Ακουσε, Δάδου, μου είπε (και τα μάτια του άχτινοβολούσαν) πρέπει σήμερα να είσαι πιό προσεχτικός από άλλοτε.

Λίγισε πάλι το αυτοσχέδιο μαστίγιό του και τó έκαμε να βουίζει κι’ αφού τελείωσε έτσι τις προετοιμασίες του, τó άπόθεσε πλάι του, τούρριξε μιά έκφραση κινή ματιά και ξαναπήρε την έφημερίδα του.

Τί ώραίό μέσο για να διατηρήσω την ψυχραιμία μου! Αισθανόμουν κιόλας ότι οι λέξεις μουφευαν από τó κεφάλι όχι μιά-μιά, αλλά μάτσα-μάτσα, άράδες-άράδες μαζί. Μου φαινόταν πως είχαν κάμει φτερά κι’ έφευγαν μονομιάς όλες, γρήγορα-γρήγορα, σά να μην ήθελαν να τις πιάσω.

“Η άρχή ήταν κακή κι’ ή συνέχεια χειρότερη. Την ήμερα εκείνη ήμουν λαμπρά διαβασμένος και φανταζόμουν πως θάπερνα άριστα· αλλά άποδείχθηκε πως είχα γελαστεί φριχτά. Δεν είπα σχεδόν τίποτα σωστό. “Η μίς Μύρτον δεν ξεκολλούσε τα μάτια της από πάνω μου, και μου ήταν άδύνατο πιά να κάνω τó μυαλό μου να δουλέψει.

“Επιτέλους, όταν φτάσαμε στο περίφημο πρόβλημα με τις πέντε χιλιάδες όχτακόσια τόσα τυριά κι’ έπρεπε να κάμω τον πολλαπλασιασμό (πολλαπλασιασμό μούκαμαν ύστερα στη ράχη μου, πως τó θυμομαι!) ή μητέρα μου δεν κρατήθηκε και την πήραν τα κλάμματα.

— Κλάρα! είπε ή μίς Μύρτον, σά να ήθελε να την προειδοποιήσει.

— Είμαι λιγάκι άδιάθετη, “Ιωάννα, είπε ή μητέρα.

Τότε ο πατριός μου σηκώθηκε και, αφού πήρε έπίσημο ύφος, είπε:

— “Αληθινά, “Ιωάννα, είναι φυσικό να μην υποφέρει ή Κλάρα με άρκετη σταθερότητα τó βασανιστήριό, που της έκαμε σήμερα ο Δαυίδ. Δεν είναι κι’ εύκολο! Δαυίδ, παιδί μου, πάμε μαζί άπάνω.

Καθώς με πήρε απ’ τó χέρι και με πήγαине, ή μητέρα μου έτρεξε προς τó μέρος μας. “Η μίς Μύρτον είπε:

— Κλάρα, τρελλάθηκες;

Και τή σταμάτησε. Είδα τή μη-

τέρα μου που έκλεινε τ’ αυτιά της κι’ ύστερα τήν άκουσα να κλαίει.

“Ανέδηκε στην κάμαρά μου, άργά και σοβαρά. Φαντάζομαι πως ήταν γοητευμένος με την έπίσημη αυτή άπονομή της δικαιοσύνης. Μόλις μπήκαμε, μούβαλε άξαφνα τó λαιμό μου κάτω από τó μπράτσο του.

— Κύριε Μύρτον! Κύριε! Κύριε! φώναξα. “Οχι, σάς παρακαλώ, μη με χτυπάτε. Θα προσπαθήσω να τά μάθω. Θα τά μάθω. “Αλλά δεν μπορώ να τά πώ όταν είστε μπροστά. “Αλήθεια τó λέω, δέ μπορώ!

— “Α, δέ μπορείς; Θα τó ιδούμε!

Κρατούσε τó κεφάλι μου κάτω από τó μπράτσο του, σά σέ μάγγανο. Μα έγώ πάλαθα και άγωνιζόμουν με τόση έπιμονή, ώστε για μιά στιγμή τον σταμάτησα. “Αλλά ήταν μόνο για μιά στιγμή, γιατί άμέσως κατόπιν άρχισε να με δέρνει πολύ σκληρά. “Αρπαξα κι’ εγώ με τά δόντια μου τó χέρι που με κρατούσε και τó δάγκασα με όλα μου τά δυνατά... “Ακόμα τρίζω τά δόντια μου, μόνο να τó συλλογιστώ!

Τότε με έδειρε άλύπητα, σά να είχε άπόφαση να με σκοτώσει. Μέσα στην κοσμοχαλασιά που έκάναμε οι δύο μας εκείνη τή στιγμή, άκουσα βήματα να τρέχουν στη σκάλα, άκουσα κλάμματα· άκουσα τή μητέρα και την Πέγκοτ να κλαίνε...

Μ’ άφισε, έφυγε, έκλεισε την πόρτα με τó κλειδί και έμεινα μόνος, ξεπλωμένος χάμω, ξεσχισμένος, γδαρμένος, φουντωμένος και γεμάτος λύσσα σαν ένας μικρός σατανάς.

Θυμομαι τή μαύρη σιωπή που βασίλευε τó στίπτι όταν άρχισα να συνέρχωμαι. Θυμομαι πόσο κακό αισθανόμουν τόν έαυτό μου, όταν άρχισε να καταπραυνεται ο πόνος κι’ ή όργή μου.

“Όρα πολλή άφογκράστηκε και δεν άκουσα τίποτα. Σηκώθηκα με κόπο και πήγα στον καθρέφτη να κοιταχτώ. Τρόμαξα καθώς είδα τó πρόσωπό μου όγκινο, φουσκωμένο, φριχτό. Τά χτυπήματα τού κ. Μύρτον μου είχαν ξεσχίσει τó πετό κι’ όλο μου τó κορμί με πονούσε, σέ τρόπο που σέ κάθε μου κίνηση μου άρχόταν να κλαίω. Μα όλ’ αυτό δεν ήταν τίποτα, μπροστά στο συναίσθημα ότι είχα κάμει ένα έγκλημα, τó μεγαλύτερο έγκλημα τού κόσμου.

“Αρχισε να νυχτώνει κι’ έκλεισα τó παράθυρο, αφού στάθηνά ώρα πολλή στον άέρα, τότε κλαίγοντας και πότε άκούγοντας τί γινόταν στο στίπτι — όταν ξεκλείδωσε ή πόρτα και μπήκε μέσα ή μίς Μύρτον μ’ ένα κομμάτι φωμί κι’ ένα ποτήρι γάλα. Τ’ άκούμπησε στο τραπέζι, δίχως να πει μιλιά, με κοίταξε μιά στιγμή (ά, με πόση «σταθερότητα»!) κι’ έφυγε πάλι, κλειδώνοντας την πόρτα από πίσω της.

Είχε νυχτώσει από πολλήν ώρα, κι’ γώ καθόμουν άκόμη στο παράθυρο και συλλογίζόμουν αν θαρχόταν κανένας να με ιδεί. “Όταν άπελπίστηκα πιά, γδύθηκα, πλάγιασα κι’ άρχισα να συλλογίζομαι με τρόπο τί έμελλα να άπογίνω. “Η πράξη μου δεν ήταν άραγε άξια να με βάλουν στη φυλακή και τóν κινδύνεα να με πάρουν οι χωροφύλακες;

Δέ θα ξεχάσω ποτέ τó ξύπνημά μου τ’ άλλο πρωί. Στην άρχή ήμουν ήσυχος και χαρούμενος, μα μονομιάς ήρθαν και μ’ έπνιξαν πάλι οι φριχτές άναμνήσεις. “Η μίς Μύρτον μπήκε και μούπε λίγα λόγια: ότι μπορούσα να πάω τóν κήπο, να περπατήσω μισή ώρα, όχι περισσότερο, κι’ έφυγε ύστερα άφίνοντας την πόρτα άνοιχτή — φυσικά, για να χρησιμοποιήσω τήν άδεια.

Τό ίδιο γινόταν και κάθε μέρα, όλο τόν καιρό τής φυλάκισής μου που βάστηξε πέντε μέρες. “Αν μπορούσα να έβλεπα τή μητέρα μου μοναχή της, θάπερτα μονομιάς στα γόνατά της και θα τήν έκέτευα να με συχωρέση. “Αλλά δεν έβλεπα παρά μόνο τή μίς Μύρτον. Μόνο τó βράδυ, τήν ώρα τής προσευχής, με φώναζαν και μένα, τήν ώρα που όλοι ήταν στη θέση τους, και μ’ έβαζαν σέ μιάν άκρη μοναχά, σαν έναν μικρό έγκληματία. “Υστερα, ο δεσμοφύλακας μου με πήγαине πάλι στη φυλακή, πριν καλά-καλά σηκωθούν οι άλλοι από τήν προσευχή τους. “Εβλεπα μόνο ότι ή μαμμά μου ήταν όσο γίνεται πιό μακριά μου και γυρίσε τó κεφάλι απ’ τ’ άλλο μέρος, ώστε να μη βλέπω ποτέ τó πρόσωπό της. “Ο κ. Μύρτον είχε τó χέρι του δεμένο μ’ ένα μεγάλο άσπρο μαντήλι.

Μέσα στη μνήμη μου, οι πέντε αυτές ήμέρες φαίνονται σά χρονιές.

Καθόμουν κι’ άκουγα τόν παραμικρό θόρυβο μέσα στο στίπτι. Τό κουδούνι που χτυπούσε, τις πόρτες που άνοιγόκλειναν, τó μακρινό ήχο από τις φωνές, τις περπατησιές στη σκάλα. “Αποκοιμόμουν κατ’ ά τα σουρουπώματα και ξυπνούσα σέ λίγο νομίζοντας πως — ήταν πρωί, κι’ έβλεπα με άπορία ότι ακόμα ήταν βράδυ, ότι κανείς δεν είχε κοιμηθεί κι’ ότι είχα ακόμα να περάσω δάκερη νύχτα.

Κοίταζα τά παιδιά που πούπαιζαν στο νεκροταφείο, πλάι στο σπίτι μας — και τά κοίταζα κρυφά, δίχως να τολμώ να βγώ στο παράθυρο, μήπως με ιδούν φυλακισμένο. “Απορούσα που δεν άκουγα πιά τήν ίδια τή φωνή μου. “Υστερα έβλεπα τή βροχή να πέφτη, τά σύννεφα να μαζεύονται πάνω από τήν εκκλησία, και μου φαινόταν πως έρχόταν ή νύχτα να με τυλίξη στο σκοτάδι της, έμένα μαζί με τήν τύψη που με βασάνιζε.

Τό τελευταίο βράδυ τής τιμωρίας μου, με ξύπνησε κάποιος που πρόσφερε σιγανά τόνόμά μου. “Ανατινάχτηκα από τó κρεβάτι μου κι’ άπλωσα τά χέρια μου

στο σκοτάδι: — Σύ “σαι, Πέγκοτ! φώναξα.

Δέν έλαδα άμέσως άπάντησή, αλλά σέ λίγο άκουσα πάλι τόνόμά μου να τó ψιθυρίξη μιά φωνή τόσο μυστηριώδης και άφύσικη, ώστε μου γεννήθηκε ή ιδέα ότι κάποιος μου μιλούσε από τήν κλειδαρότρυπα. Φοβήθηκα ότι από τó φόβο μου είχα παραλογιστεί.

Προχώρησα ψαχουλευτα ώς τήν πόρτα κι’ εφαρμόζοντας τά χείλη μου στην τρύπα, ψιθύρισα:

— Σύ “σαι, Πέγκοτ;

— “Εγώ, Δάδου μου, μου άποκρίθηκε. Μα μίλα σιγά, γιατί θά σ’ άκούσει ο γάτος!

Κατάλαβα ότι έννοούσε τή μίς Μύρτον. Κι’ άληθινά χρειαζόταν πολλή προσοχή, γιατί τó δωμάτιό της ήταν πλάι στο δικό μου.

— Τί κάνει ή μαμμά; ρώτησα. Είναι πολύ θυμωμένη μαζί μου;

“Ακουσα τήν Πέγκοτ να κλαίει από τ’ άλλο μέρος τής πόρτας, όπως έκανα κι’ εγώ από μέσα. “Υστερα μου άπάντησε:

— “Οχι, δεν είναι θυμωμένη.

— Τί θά με κάνουν έμένα, Πέγκοτ; Ξέρεις;

— Σχολείο έσωτερικό κοντά στο Λονδίνο! άπάντησε λακωνικά ή Πέγκοτ.

“Εγώ άναγκάστηκα να τήν κάμω να μου τó ξαναπεί, γιατί τήν τελευταία φορά είχα άκουμπήσει στην κλειδαριά τó στόμα άντι για τ’ αυτό κι’ έτσι δεν είχα άκούσει τί είπε.

— Πότε;

— Αύριο.

— Γιαυτό μου έθαλε όλα τά πράγματά μου από τά συρτάρια ή μίς Μύρτον;

— Ναι, σου τά έτοίμασε.

— Δέ θά ξαναδώ τή μαμμά;

— Θα τήν ξαναείδεις, τó πρωί.

“Υστερα έβαλε τά χείλη της στην τρύπα τής κλειδαριάς και είπε τά ακόλουθα λόγια, με μιά σοβαρότητα, που δεν τήν έχουν συνειθισμένη οι τρύπες από κλειδαριές:

— Δάδου, χρυσό μου παιδί, τώρα τελευταία δέ μπορούσα να σου μιλώ, μα σ’ αγαπώ πάντα όπως πρώτα μ’ άκους, Δάδου;

— Ναι, Πέγκοτ, απάντησα εγώ κλαίγοντας.

— Χρυσό μου παιδί, μη με ξεχάσεις εκεί που θά πάς. Κι’ εγώ δέ θα σέ ξεχάσω ποτέ. Και θά φροντίζω τή μαμμά σου, δέ θα τήν άφίνω ποτέ μοναχή... Και θά σου γράφω, αγαπη μου, θά... θά...

“Εδω ή Πέγκοτ, βλέποντας πως δεν ήταν δυνατό να με φιλήσει, άρχισε να φιλεί τήν τρύπα τής κλειδαριάς.

— Σ’ εύχαριστώ, καλή μου Πέγκοτ, τής είπα. Μου δίνεις μιά ύπόσχεση; Θέλω να γράφεις στον κ. Πέγκοτ και στην Αίμιλία και τήν κυρά-Κούμπετς

και στο Χάμ, και να τούς πεις πως δέν είμαι τόσο κακός, όσο μπορεί να φαντάζονται, κι’ ότι τούς αγαπώ όλους πολύ. Θα τó γράφεις, Πέγκοτ;

“Η καλή γυναίκα μου ύποσέθηκε πως θα τó γράψει. Φιλήσαμε κι’ οι δύο τήν κλειδαρότρυπα με δλη τήν τρυφερότητα, εγώ χάιδεψα με τó χέρι μου τó σίδερο, σά να ήταν τó αγαπητό πρόσωπο τής Πέγκοτ, κι’ ύστερα χωριστήκαμε.

Τ’ άλλο πρωί, παρουσιάστηκε όπως πάντα ή μίς Μύρτον και μου είπε ότι θάφευγα για έσωτερικός σ’ ένα σχολείο, πράγμα που δέ με έάφνισε και τόσο, όσο θά περίμενε. Με είδοποίησε επίσης ότι άμα ντυνόμουν, μπορούσα να κατεδώ στην τραπεζαρία να προγευματίσω.

(“Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΟ ΤΛΕΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

“Απόψε θ’ άγρυπνήσω κάτω απ’ τó φως των άστεριών, που πλημμυρίζουν τόν ούρανό και τόν δείχνουν σαν έναν άπέραντο, γαλάζιο μανδύα, μ’ άσημένια κεντήματα, άπλωμένο πάνω απ’ τήν κοιμισμένη πολιτεία.

“Απόψε θα μετρήσω μιά-μιά τις ώρες τού μεσονυχτιού, που θα σημάνουν οι χάλκινοι στρατιώτες τού ρολογιού τού Σάν-Μάρκο. Τήν ώρα αυτή ζωντανεύουν οι θρόνοι και πετούν πάνω απ’ τή νεκρή πολιτεία. Κι’ είναι τότε σά να πέρνουν μιά καινούργια ζωή όλα τά παλιά πράγματα: οι όγκοι των σκοτεινών, δαντελωτών παλατιών· τά ψηλά κωδωνοστάσια των εκκλησιών· τó εξαίσιο δογικό παλάτι· ή γέφυρα των στεναγμών· οι γόντολες, που άκίνητοι πάνω στα κοιμισμένα νερά...

“Απόψε θα περιμένω να βγί τó φεγγάρι· ν’ άνεδη ψηλά να σταθή πάνω απ’ τó κωδωνοστάσιο τού Σάν-Τζιόρτζιο και να καθρεφτιστ ή μέσα στ’ άκίνητα νερά τού καναλιού.

“Απόψε θ’ άκούσω τó νοσταλγικό τραγούδι τού ξενυχτισμένου γοντολιέρη, ν’ άντηχη μέσα στην άπέραντη σιγή τής νύχτας και να υψώνεται σαν πρόσφορά στο φεγγάρι.

“Απόψε άναμμένοι πυροί θά φωτίσουν τó βυθό των καναλιών· τά περιστέρια τού “Αγίου Μάρκου, που έχουν κουρνιασει πάνω απ’ τή γέφυρα των στεναγμών, θα φτερουγίσουν ξαφνιασμένα, κι’ οι γόντολες άνθοστολισμένες, θα πηγαυνοέρονται κάτω απ’ τά φωτισμένα παράθυρα των παλατιών.

Και θάγαι ή νύχτ’ αυτή ένα χαρμόσυνο ξύπνημα τής πεθαμένης πολιτείας στη λαμπρότητα και στη δόξα των περασμένων...

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JULES CHANCEL

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Όταν, μισή ώρα αργότερα, ξανακατέβηκε στο μαγαζί, είχε ξεχάσει δολοτέλα τη ζωγραφιά που η Νανέττα είχε κιάλας κρύψει μέσ' στο καλάθι της.

Ο δεσμοφύλακας του Τέμπλου άκουσε το ρολόι της εκκλησίας του Αγίου Κώμου να σημαίνει.

Τί! δχτώ κιάλας η ώρα; φώναξε. Γειά σας παιδιά! Του δίνω! Ο Σιμόν με περιμένει στο Τέμπλο, γιατί όσο λιγώ έχω, έχει αυτός αναλάβει την ύπηρεσία μου. Και δεν πρέπει κανείς να κάνει το Σιμόν να περιμένει. Άρκετή δουλειά έχει με τον Καπέτο!

Και γελώντας πάντοτε σαρκαστικά, ο απαίσιος γέρος απομακρύνθηκε βαδίζοντας όσο πιο γρήγορα μπορούσε.

Ακόμη δεν είχε κλείσει καλά-καλά ο Τζόν την πόρτα του μαγαζιού, και η Νανέττα έβγαλε αθόρυβα το πορτραίτο του μικρού Δελφίνου από μέσα από τα λουλούδια της και το κοίταξε κάμψωση ώρα αμίλητη.

Ο Νικόλας, που την παρακολουθούσε με την άκρη του ματιού του, κάνοντας πως ήταν άφοσιωμένος στην κατασκευή της κόλλας του, είδε δυο δάκρυα που κυλούσαν στα μάγουλα της αδελφής του.

Σε λίγο, η Νανέττα σηκώθηκε, πήρε από το τεζάκι του ένα σφυρί και τέσσερα καρφάκια, και κάρφωσε το πορτραίτο πάνω από το κρεβάτι της.

Ο Νικόλας σήκωσε τους ώμους και είπε από μέσα του:

Μά τι έχει πάθει λοιπόν η Νανέττα με τούτον τον μικρό Δελφίνο;

«Μά ωστόσο, επειδή η αδελφή του δεν του έκανε λόγο για τι την απασχολούσε, ο Νικόλας, που ήταν ένα παιδί διακριτικό και ολιγόλογο, δεν είπε τίποτε κι' αυτός και σηκώθηκε για να ετοιμάσει το φάγητό τους, μιά κι' η Νανέττα δεν έδειχνε πως είχε σκοπό να το κάνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Η ιδέα του μικρού καμπούρη

Αντί με τον καιρό να διαλύεται, από την ημέρα που τους έκανε την επίσκεψη ο Τζόν, η μελαγχολία της Νανέττας γινόταν ολοένα και πιο βαθιά. Δεν μιλούσε πια καθόλου· δεν ακουγόταν πια στο μαγαζάκι το δροσερό της γέλιο, όταν γύριζε το βράδυ αφού είχε κάνει μια καλή είσπραξη.

Άλλωστε οι εispράξεις της δεν ήταν τώρα πια καθόλου καλές. Η Νανέττα περνούσε ώρες ολόκληρες κοιτάζοντας το πορτραίτο του Δελφίνου που ήταν καρφωμένο πάνω απ' το κρεβάτι της. Δεν σηκωνόταν πια πρωί για να πάει να μαζέψει λουλούδια, και όταν βρισκό-

ταν στους δρόμους, αντί να ψάχνει όπως άλλοτε κι' αγοραστές, δεν κοίταζε παρά να μάθει κανένα νέο σχετικά με το μέλλον της βασιλικής οικογένειας.

Έτσι έμαθε σε όλες της τις λεπτομέρειες τη διαδρομή που επρόκειτο να ακολουθήσει η πένθυμη συνοδεία που θα οδηγούσε τη Μαρία-Αντουανέττα στη λαιμητόμο.

Στις 25 Ανεμόδους του έτους Γ' (16 Οκτωβρίου 1793) η Νανέττα σηκώθη-

«Κάρφωσε το πορτραίτο πάνω απ' το κρεβάτι της». (Σελ. 54, στ. α'.)

κε από τις πέντε το πρωί. Δίχως να ξεχάσει το πανεράκι της, που ήταν γεμάτο δροσερά λουλούδια, διευθύνθηκε προς την Κονσιερζερι όπου είχε κιάλας μαζευτεί ένα πλήθος περιέργων.

Στις ένδεκα ήρθαν να πάρουν τη βασίλισσα για να την οδηγήσουν στο ικρίωμα.

Η Νανέττα, μέσα στις τόσες ώρες της αναμονής της, είχε κατορθώσει να χωθεί ανάμεσα στον κόσμο και να βρεθεί στην πρώτη σειρά, αντικρύ σχεδόν στο κάρρο όπου ανέβασαν τη Μαρία-Αντουανέττα με το πρόσωπο γυρισμένο προς τα πίσω, αντίθετα προς την πορεία του άμαξιού. Δίχως νάφηση ούτε λεπτό από τα μάτια της τη δυστυχισμένη βασίλισσα, η Νανέττα άρχισε να περπατάει πίσω από το κάρρο, αδιαφο-

ρώντας για τα σπρωξίματα και στα σκουνημάτα του κόσμου.

Λίγο έλειψε να την πατήσει το άλογο του Γραμμόντ, παλιού ήθοποιου του θεάτρου Ματανσιέ, που τώρα ήταν αρχηγός των έθνοφρουρών και κάλπαζε ανάμεσα στο πλήθος. Μά η Νανέττα εξακολουθούσε πάντοτε να περπατάει, υπνωτισμένη από τη θέα της βασίλισσας που φορούσε μια πόλκα κι' ένα λευκό μισοφόρι, κι' είχε στο κεφάλι της μια άσπρη σκούφια με μια μαύρη κορδέλλα, που άφηνε να φαίνονται έδω κι' εκεί τα ψαρά της μαλλιά, κομμένα σύρριζα.

Το κοριτσάκι αναθυμόταν με συγκίνηση το φωτεινό εκείνο απόγευμα που είχε δει για πρώτη φορά τη βασίλισσα στον κήπο του Κεραμικού. Τότε βρισκόταν ακόμη σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια και τη δύναμη! Ένα σώμα από μικρούς στρατιώτες της παρουσίαζε δίπλα! Και σήμερα, την οδηγούσαν στο θάνατο χλευάζοντας και βρίζοντας την. Μά για τη Νανέττα, παρ' όλη τούτη τη μεταβολή της τύχης, η βασίλισσα εξακολουθούσε πάντα να είναι η βασίλισσα.

Έτσι, την ώρα που περνούσαν μπροστά από την εκκλησία του Αγίου Ρόκου κι' η συνοδεία στάθηκε για ένα λεπτό, η Νανέττα θεώρησε τη στιγμή κατάλληλη, και ανεβαίνοντας πάνω στα σκαλάκια της εκκλησίας, πέταξε όλο το περιεχόμενο του πανεριού της στο άμαξι όπου στεκόταν η Μαρία-Αντουανέττα.

Τα λουλούδια σκορπίστηκαν μπροστά στα πόδια της κατάρκους που σήκωσε τα μάτια της εκπληκτική, για την τόσο τρυφερή μα και ριψοκίνδυνη εκείνη έκδηλωση. Ζητούσε με τα μάτια της να βρει ποιος είχε τολμήσει ένα τέτοιο πράγμα. Μά η Νανέττα είχε κιάλας εξαφανισθεί μέσα στο πλήθος.

Έτρεχε-έτρεχε, γυρίζοντας την πλάτη της προς το πένθυμο άμαξι, που εξακολουθούσε το δρόμο του κατά την πλατεία όπου ήταν στημένη η καρμανιόλα και που σήμερα ονομάζεται πλατεία της Όμορφιάς.

Η Νανέττα διευθυνόταν προς το σπίτι της με την καρδιά βαρεία. Περπατάγε αφήνοντας τα βήματά της να τη διευθύνουν μόνα τους. Καθώς ήτανε αφήρημένη θα προσπερνούσε κι' απ' το μαγαζάκι της αν δεν τραβούσε την προσοχή της μια ασυνείθιστη κίνηση που γινόταν στη γειτονιά της.

Όλοι οι γείτονες, βγαλμένοι στις πορτες τους ή στα παράθυρά τους, κοίταζαν με μεγάλη περιέργεια κι' ενδιαφέρον ένα χειραμάκι που ήταν σταματισμένο μπροστά στην πόρτα του παπουτσιδίκου. Δύο άνθρωποι, με μαύρη στολή και μακρυά τουφέκια στο χέρι, στέκονταν δίπλα του σαν να το είχαν υπό τη φύλαξή τους.

Η Νανέττα θυμήθηκε πως σήμερα

ήταν η ημέρα που θα κουβαλούσε ο Σιμόν τα έπιπλα του από το σπίτι του στο Τέμπλο.

Καταταραγμένη ακόμη από το θέαμα που είχε ιδεί, σκέφθηκε άμεσως μήπως θα μπορούσε να βρει ευκαιρία χάρις στην επίσκεψη αυτήν, για να πλησιάσει το δυστυχισμένο μικρό, που το λυπόταν ακόμη περισσότερο από την ώρα που είχε ιδεί να οδηγούν τη μητέρα του στην καρμανιόλα. Ο Σιμόν είχε βρει για πρόφαση την ανάγκη της μετακόμισης των επίπλων του για να διακοφή κάπως τη μονότονη ζωή του Τέμπλου, που παρ' όλα τα καλά της άρχισε να του γίνεται βαρετή, κι' ακόμη για να επιδείξει τα μεγαλεία του, στους καλούς γείτονές του.

Ο πρώην μπαλωματής είχε φορέσει τα καλά του, ένα ωραίο μπλε κοστούμι με κόκκινη φόδρα, τα—δύο έθνικα χρώματα—και άκουμπισμένος στο χειραμάκι του, αντί να πάει μέσα να βοηθήσει τη γυναίκα του, ρητόρευε χωρίς να παίρνει ανάσα, προσπαθώντας να μιμηθεί το ποιμπώδες ύφος των ρητόρων της εποχής εκείνης.

Ναι! έλεγε βάζοντας όλη τη δύναμη της φωνής του. Θα φανώ αξίος της εμπιστοσύνης του έθνους, έχω τις άρχές μου ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο πρέπει να ανατραφεί το λυκόπουλο, και κανένας δεν θα μ' εμποδίσει να τις εφαρμόσω.

Η Νανέττα, που έφθανε ακριβώς εκείνη τη στιγμή και άκουσε τα τελευταία αυτά λόγια, ανατρίχιασε, ακούγοντας το Σιμόν να ονομάζει τον μικρό πρίγκιπα λυκόπουλο και να εκθέτει το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα, και σκέφθηκε τί μαρτύρια θα τραβούσε το καϊμένο το παιδί από τον χοντράνθρωπο αυτόν που ήταν πάντα και πιωμένος.

Μά την ίδια στιγμή μια ιδέα πέρασε απ' το μυαλό της: Συλλογίστηκε τη γυναίκα του Σιμόν, που παρ' όλο το σκουνητοφλιασμένο ύφος της και την βραχνή φωνή της, ήταν κατά βάθος μια γυναίκα με χρυσή καρδιά.

Τρόπωσε λοιπόν μέσα στο σπίτι, και τραβώντας τη μπαλωματού από τη φούστα της, της είπε, ενώ τη βοηθούσε να φορτώσει ένα μεγάλο κοφίνι στο καρρότσι της:

— Αν θέλεις, κυρά Γιαννούλα, μωρό νάρθω κι' εγώ μαζί σου. Θα σε βοηθήσω να συγυρίσεις τα πράγματά σου ή, καλύτερα, αν θέλεις, θα σ' ετοιμάσω το φαί σας όσο εσύ θα συγυρίζεις το νοικοκυριό σου.

Η πρόταση αυτή σ'α να καλάρεσε στην κυρά Γιαννούλα, που δεν είπε ούτε ναι ούτε όχι· και η Νανέττα για μια στιγμή νόμιζε πως είχε βρει τον τρόπο να πλησιάσει το μικρό Δελφίνο.

Φανταζόταν κιάλας τον εαυτό της στο Τέμπλο, κοντά στον άτυχο πρίγκιπα

και ήταν ένθουσιασμένη για το τέχνασμα της. Είχε μπει λοιπόν κιάλας μπροστά στο χειραμάκι και προσπαθούσε να το σπρώξει, όταν τη, στιγμή που ξεκινούσαν, τη σταμάτησε η φωνή του Σιμόν:

— Έ, μικρή, για πού τόβαλες;

— Πολίτα, τραύλισε η Νανέττα, έρχομαι μαζί σας για να σ'α βοηθήσω.

Ο Σιμόν πήδησε ίσαμε πάνω.

— Παλάδωσες, μικρή;

Και γυρίζοντας προς το πλήθος, είπε

δυσανά όστε να γίνη άκουστός από όλους:

— Γύρισε πίσω σπίτι σου, Νανέττα! Δεν σε χρειάζομαι! Όσο θα εξακολουθώ, χάρη στην εμπιστοσύνη που μου δείχνει το έθνος, να είμαι φύλακας του λυκόπουλου, θα έχω κομμένη κάθε σχέση με τους γνωστούς μου. Κανείς να μη ζητήσει να με ιδεί. Οφείλω, για χάρη της πατρίδας, να θυσιάσω τους φίλους μου.

Και βλέποντας ότι τα κούφια και πομπώδη αυτά λόγια έκαναν στους άκροατές του την εντύπωση που γύρευε, ο Σιμόν αποχαιρέτησε με μεγαλοπρέπεια όλη την ομήγυρη, και γυρίζοντας προς τη γυναίκα του που είχε ζευχθεί κιάλας στο χειραμάκι, της είπε μ' επίσημο ύφος:

— Εμπρός!

Υπάκουη η χοντρή νοικοκυρά ξεκίνησε, τραβώντας το άμαξι, ενώ ο Σιμόν την ακολουθούσε χωρίς να καταδέχεται να τη βοηθήσει γιατί σκεπτόταν πως ένα πρόσωπο τόσο επίσημο σαν τον κηδεμόνα του Καπέτου, μπορούσε στην ανάγκη να επιτρέψει στη γυναίκα του να σύρει το καρρότσι, μ'α δεν του ήταν συγχωρημένο να τη βοηθήσει ο ίδιος.

Η Νανέττα είχε χάσει πια και την τελευταία της ελπίδα. Κάμψωση ώρα, έμεινε ακίνητη στη μέση του δρόμου

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗΣ

Χτυπά την πάστα της βασιλόπτας κι' όλο τη δοκιμάζει, όχι για τίποτ' άλλο, αλλά για να βλέπει αν χτυπήθηκε αρκετά κι' αν είναι γλυκιά όσο πρέπει...

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ ΕΤΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΣΤΗ Γαλλία, τὸν παλιὸ καιρὸ, ὁ θάνατος κάθε βασιλιά — Λουδοβίκου, Ἐρρίκου, Καρόλου καὶ πάει λέοντας — ἀναγγελλόταν πάντα μαζὶ μετὰ τὴν ἀνάγερσιν τοῦ διαδόχου του. Κι' ἀπὸ τότε ἔμεινε σὰν παροιμία ἡ φράση πού πολλές φορές βέβαια θὰ τὴν ἀκούσατε: «Ο βασιλεὺς ἀπέθανε, ζήτω ὁ βασιλεὺς!» («Le roi est mort, vive le roi!»). Ἔτσι μπορούμε νὰ λέμε καὶ τὰ μεσάνυχτα κάθε πρωτοχρονιάς: «Τὸ Ἔτος ἀπέθανε, ζήτω τὸ Ἔτος!». Στὴ Γαλλία, τὴν ἀδιάσπαστη αὐτὴ διαδοχὴ, τὴν ἀλυσίδα τῶν βασιλέων, τὴν ἔκοψε ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση. Ἀλλὰ ποιά ἐπανάσταση, ποιά κοσμοχαλασιά, θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ κόψει τὴν ἀδιάσπαστη αὐτὴ ἀλυσίδα τῶν ἐτών; Μόλις πεθαίνει τὸ ἕνα, θὰ τὸ διαδέχεται πάντα τὸ ἄλλο. Εἶναι ὁ Χρόνος, ἡ Αἰωνιότης!

Τὸ 1930 λοιπὸν ἀπέθανε, ζήτω τὸ 1931! Προχτὲς τὰ μεσάνυχτα, ἀκόμα ἕνα ἔτος κατρακύλησε στὴν ἀβυσσο τοῦ χρόνου, ἀκόμη ἕνα ἔτος γλυκοχάραξε στὸν ὀρίζοντα. Τί μᾶς φέρνει τὸ 1931; Αὐτὸ κανένας δὲν μπορεί νὰ τὸ ξέρῃ θετικά. Ὅλοι κάνουν ὄνειρα, πλέκουν ἐλπίδες, δίνουν εὐχές. Ἀς εἶναι τρισευτυχισμένο!.. Τί μᾶς ἔφερε ὅμως τὸ 1931; Αὐτό, γιὰ τὸν ἑαυτὸ του, τὸ ξέρει καθένας καλά. Κι' ἄλλοι θεωροῦν τὸ ἔτος πὺ πῆθανε εὐτυχισμένο, ἄλλοι τὸ θεωροῦν δυστυχισμένο, κι' ἄλλοι οὐδέτερο. Ὑπάρχει, ἀλήθεια, εὐτυχία πὺ νὰ μὴν τὴν ἔφερε γιὰ μερικοὺς; κι' ὑπάρχει δυστυχία πὺ νὰ μὴν τὴν ἔφερε γι' ἄλλους; Γιὰ πολλοὺς ὅμως — καὶ νομίζω γιὰ τοὺς περισσότερους, — δὲν ἔφερε οὔτε μεγάλες εὐτυχίες, οὔτε μεγάλες δυστυχίες. Τίς συνηθισμένες μόνο μικροχαρές, καὶ τίς συνηθισμένες μικρολύπες τῆς ζωῆς. Πέρασε σὰν ἕνα ἔτος κοινὸ, ἀχρωμάτιστο, ἀξεχώριστο, ὅμοιο μετὰ τὰ περισσότερα, σχεδὸν μετὰ ὅλα. Καὶ τί γρήγορα πὺ πέρασε! Ὡς πὺ νὰ γυρίσουμε νὰ ἰδοῦμε...

Ἀλλ' ἂς ἀφήσουμε τώρα τὸν ἑαυτὸ μας κ' ἂς κοιτάξουμε τὸ γενικό. Γιὰ τὴν Ἑλλάδα λοιπὸν τὸ 1930 στάθηκε εὐτυχισμένο. Ἀς μὴν πῆγε τόσο καλά ἡ ἐσοδεία, κι' ἂς ἀρχίσει μιὰ ἐμπορικὴ κρίση πὺ ἐξακολουθεῖ ἀκόμα... Φτάνει πὺ ἦταν τὸ ἔτος τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐκαστοτατηρίδας, φτάνει πὺ γιορτάστηκαν τὸ 1930 τὰ ἐκατόχρονα τοῦ ἐλευθεροῦ Κράτους μας, ἕνας σταθμὸς στὴν ἱστορία μας καὶ στὴ ζωὴ μας: Σταθήκαμε γιὰ νὰ κοιτάξουμε πίσω μας. Κι' εἶδαμε κάτι πὺ μᾶς ἔκαμε περήφανους καὶ μᾶς ἔδωσε τίς χρηστότερες ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον: τὴ μεγάλη, τὴν τεράστια πρόοδο

πὺ κάναμε στὰ ἐκατὸ χρόνια. Τί ἦταν, ἀλήθεια, ἡ Ἑλλάδα τὸ 1830, καὶ τί εἶναι σήμερα! Τί ἦταν ἡ Ἀθήνα κι' οἱ ἄλλες ἐλληνικὲς πόλεις τότε, καὶ τί εἶναι σήμερα! Ὅλα προόδεψαν στὸν τόπο: Ἡ συγκοινωνία, ὁ τρόπος τῆς ζωῆς, ἡ βιομηχανία, τὸ ἐμπόριο, ἡ ἐπιστήμη, τὰ γράμματα, ἡ τέχνη — ὁ πολιτισμὸς. Κι' αὐτὸ τὸ εἶδαν καὶ τὸ μολόγισαν μαζὶ μας κι' οἱ ξένοι πὺ ἦλθαν στὴν Ἑλλάδα γιὰ τίς γιορτές. Οἱ Δελφικὲς τράδηξαν τοὺς περισσότερους. Κι' ὅλοι ἔφυγαν κατενθουσιασμένοι, γιὰ νὰ κηρύξουν στοὺς συντοπίτες τοὺς πὺς ἡ Ἑλλάδα εἶναι σήμερα μιὰ χώρα πὺ μπορεί νὰ λογαριάζεται ἀνάμεσα στίς πολιτισμένες, μιὰ χώρα εὐρωπαϊκή.

Σημαντικὸ βέβαια κι' αὐτό. Ἀλλ' ἀκόμα σημαντικώτερο ἴσως ἡ ἐξύψωση τοῦ δικοῦ μας φρονήματος μετὰ τὴ διαδοχὴ αὐτὴ ἀπὸ τόσες ἐθνικὲς γιορτές. Στὸ διάστημά τοῦ 1930 ἔγιναν σὲ κάθε ἐλληνικὴ πόλη καὶ σχεδὸν σὲ κάθε χωριό. Παντοῦ στήθηκαν ἔθωα καὶ μνημεῖα, θεμελιώθηκαν ἔργα κοινωφελῆ, ἔγιναν τελετές, ἀγῶνες, παραστάσεις, κι' εἰπώθηκαν λόγιοι πὺ συγκίνησαν κάθε ἐλληνικὴ καρδιά. Οἱ νεώτεροι θυμήθηκαν ξεχασμένους κάποτε πατέρες, προγόνους, καὶ τοὺς ἐτίμησαν, καὶ στεφάνωσαν τοὺς τάφους των, καὶ τοὺς ἐδόξασαν ὅπως τοὺς ἀξίζει, δίνοντας μυστικὰ τὴν ὑπόσχεση νὰ τοὺς μοιάσουν. Καὶ τὸ κέρδος ἦταν μεγάλο. Ὅσα κι' ἂν ξεδεύθηκαν γι' αὐτὲς τίς γιορτές, δὲν πῆγαν χαμένα, ὅπως εἶπαν οἱ αἰώνιοι μουρμούριδες, δὲν πετάχτηκαν στὸν ἀέρα. Ἐπίασαν τόπο. Ἐτόνωσαν ψυχὲς πατριωτικὲς. Ἐδωσαν θάρρος καὶ δύναμη γιὰ τὸ μέλλον.

Οἱ Δελφικὲς γιορτές, πὺ ἐνθουσίασαν τόσο τοὺς ξένους — κι' εἶναι νωπὰ στὴ μνήμη σας ὅσα ἔγιναν τὴν ἀνοιξὴ στοὺς Δελφοὺς — ἦταν βέβαια μιὰ ὠραία ἐλληνικὴ νίκη. Ἀλλ' ἡ νίκη ἦταν καὶ τὰ Καλλιστεῖα τοῦ 1930 πὺ ἀνὰδειξαν μίς-Εὐρώπῃ μιὰν Ἑλληνίδα. Γιὰ τὸ κόσμος εἶδε, ἔμαθε, πὺς καὶ τὸ ἀρχαῖο σωματικὸ κάλλος ὑπάρχει ἀκόμα στὴ Νέα Ἑλλάδα, δείγμα κι' αὐτὸ ἐνὸς νέου πολιτισμοῦ, ὅχι βέβαια ἀξιοκαταφρόνητο. Γιὰ τὸ στοὺς μεγάλους πολιτισμοὺς, καὶ τὸ σωματικὸ κάλλος φτάνει στὴν ἀκμή του ὅπως καὶ τὸ πνευματικό. Καὶ τόπος πὺς μόλις μετὰ ἐκατὸ χρόνια ἐλεύθερης ζωῆς, μπορεί νὰ δῖνῃ σήμερα τὴ μίς-Εὐρώπῃ, ἔχει καὶ δικαίωμα νὰ καυχήται γιὰ πολιτισμένους. Φυσικά, περισσότερο θὰ καυχόταν γιὰ μιὰ νίκη πνευματική. Ἀλλὰ τὸ 1930 δυστρόπησε στὸ τέλος κι' ἔφυγε χωρὶς νὰ μᾶς δώσῃ κι' αὐτῆς τῆς νίκης τὴν εὐτυχία. Ἐννοῦ τὸ βραβεῖο Νόμπελ, πὺ περιμέναμε νὰ δοθῇ φέτος στὴν Ἑλλάδα. Δυστυχῶς, οἱ σοφοὶ τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας, τὴν τελευταία στιγμὴ, ἀντὶ γιὰ τὸν

Κωστὴ Παλαμᾶ, πὺ θεωρεῖται σήμερα ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς Εὐρώπης, ἐπροτίμησαν ἕναν Ἀμερικανὸ μυθιστοριογράφον, τὸν Σίνκλαιρ Λίουις. Μεγάλος βέβαια κι' αὐτός, δὲν λέει κανεὶς, ἀλλὰ ποτὲ μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν δικὸ μας ποιητὴ. Ὡστε ἂν δὲν εἶχαμε κι' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ νίκη, δὲν σημαίνει πὺς δὲν εἴμαστε ἀξιοί, τὴ στιγμὴ πὺ ἔχουμε ἕναν Παλαμᾶ, ἀλλ' ἀπλοῦστατα ἀδικηθήκαμε.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸ νεκρὸ μας. Αὐτὰ κι' αὐτὰ ἔφερε στὴν Ἑλλάδα τὸ 1930, τὸ ἱστορικό. Γιὰ νὰ τῆς φέρῃ καλύτερα καὶ μεγαλύτερα τὸ 1931, εἶναι κάπως δύσκολο. Ἀς εὐχηθοῦμε ὥς-τόσο νὰ τῆς φανῇ καλὸ, κι' ἂν θάναυ καλὸ γιὰ τὴν πατρίδα μας, θάναυ βέβαια καὶ γιὰ μᾶς. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουν καὶ περιστάσεις, πὺς ἡ ἀτομικὴ τοῦ καθενὸς εὐτυχία εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴ γενική, θὰ εὐχηθῶ τώρα στὸν καθένα νὰ ἐκπληρωθῇ κατὰ τὸ 1931 ὅ,τι ἐπιθυμεῖ!

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΘΕΛΩ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟ!..

Ἐνας Ἀθηναῖος πατέρας, πὺ ἔχει δυὸ μεγάλα κορίτσια... τῆς μόδας, ἄκουσε μιὰ μέρα στὴν κάμαρά τους φωνὲς καὶ κλάματα.

Ἀφογκράστηκε λίγο ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα καὶ κατὰλαβε πὺς τὰ κορίτσια κάτι ζητοῦσαν, πὺ ἡ μητέρα τους τοὺς τὸ ἀρνιόταν καὶ τίς μάλωνε.

«— Κανένα λούσο πάλι», συλλογίστηκε χαμογελώντας. Καὶ μπήκε μέσα νὰ τίς συμβιβάζῃ.

Βρῆκε τὸ ἕνα κορίτσι, καθισμένο στὸ κρεβάτι, νὰ κλαίῃ καὶ τᾶλλο ἐπίσης, ἀκουμπισμένο στὸ παράθυρο. Ἡ μητέρα εἶχε μπεῖ στὴν κάμαρά της, δίπλα.

— Τί ἔχετε; τί πάθατε; ρωτᾷ. Τί ἔχεις ἐσὺ καὶ κλαῖς;

— Θέλω κροκόδειλο! φωνάζει μέσ' στὰ κλάματα τὸ ἕνα.

Ἐ;... Ἀμ ἐσύ;

— Ἐγὼ θέλω φίδι! φωνάζει κλαίγοντας καὶ τᾶλλο.

Ὁ κακόμοιρος ὁ πατέρας τᾶχασε. Φίδι; Κροκόδειλο; Μά... θηριοτροφεῖο ἤθελε νὰ κάμουν;

— Μαρία! φωνάζει στὴ γυναῖκα του· καλέ, τί γυρεύουν αὐτές;

— Ἀσ' τις ἐκεῖ! ἀπαντᾷ ἀπὸ μέσα ἡ μητέρα μετὰ θυμό. Ἡ μιὰ θέλει γοβάκια ἀπὸ δέρμα κροκοδείλου, ἡ ἄλλη ἀπὸ δέρμα φιδιοῦ. Κι' ἔχουν χίλιες δραχμὲς τὸ ζευγάρι. Ἀ, δὲν ἔννοω! Ἀς κλαῖνε ὡς αἰorio!

Ὁ πατέρας βάζει τὰ γέλια.

— Ἀμ' ἐγὼ πὺ φοβήθηκα πὺς ἤθελε φίδι καὶ κροκόδειλο... ζωντανά;

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Συντροφισσά της ἡ αἰώνια σιωπὴ κι' οἱ ἅγιοι μετὰ τὰ σφραγισμένα χεῖλη, τὸ κυπαρίσσι πὺ περνάει τὴ σκεπὴ, τὸ μοιρολόι πὺ τονίζουμε οἱ γρύλλοι.

Σκυφτὴ-σκυφτὴ τὸ σαββατόβρα-δο θάρθῃ ἡ καλομένα μετὰ τὸ ἄχαρο παν-τῆλι κι' εὐλαβικά θὰ νὰ προσευχηθῇ γιὰ τὸ ξενητεμένο μπρὸς στὴν ἄγία Πύλη.

Κι' εἶναι θαμπή, γλυκώτορη, μυ-στηριώδης καὶ μετὰ τὸ δέλι καὶ μετὰ τὸ φτεροῦγα λὲς χερουβικὴ πὺς παίζει τ' ἀσημένιο της καν-δύλι.

Βαρωνέσσα

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΓΛΕΝΤΙ ΣΤ' ΑΛΩΝΙΑ

Μέσ' στὴ σιγαλιά τῆς Αὐγου-στινιᾶς νυχτιάς, ἀκούστηκε ἡ σάλπιγγα χτυπώντας γενική συ-νάθροιση. Μερικά γανυίσματα πιστοῦ φύλακα τῆς σοριαμένης σταφίδας, φωνὲς καὶ τρεξίματα ἀκούστηκαν εἰς ἀπάντησιν της.

Πετάχτηκα κι' ἐγὼ ἐπάνω ἀ-φρόντως στὴ μέση τὸ φροῦτο μου, κι' ἔτρεξα στὴν «Πλατεῖα Συνεδριάσεως», καθὼς λέγαμε τ' ἄλωνα τοῦ μπάρμπα-Γεώργη, ὅπου γινόταν ἡ συνάθροιση κά-θε βράδυ. Γιὰ τὸ μπάρμπα-Γεώργη, πρῶτος-πρῶτος ἔση-κωσε φέτος τὴ σταφίδα του, κι' ἀδειάσανε τ' ἄλωνα του, κι' ἐ-πομένως βρῆκαμε ὅση ἀπλωσιὰ θέλαμε.

Ἐκεῖ λοιπὸν κάθε βράδυ με-τὰ τὸ φαγητό, ἐδῶ καὶ δεκαπέν-τε μέρες, γινόταν χαλασμός κό-σμου ἀπ' τίς φωνές, τὰ παιχνί-δια, τὰ γέλια καὶ τὰ τραγοῦδια. Αὐτὸ ὅμως, ὅσο κι' ἂν εὐχαρι-στοῦσε ἐμᾶς, δὲν ἄρεσε καθόλου στοὺς μεγάλους, πὺς ἤθελαν τὴν ἡσυχία τους. Καὶ καλά ὅσο κα-θόνταν κι' ἐκεῖνοι κάτω ἀπ' τὴ μεγάλη ταράτσα τοῦ μπάρμπα-Νιόνιου κουβεντιάζοντας, μᾶς ἀ-φίνανε νὰ κάνουμε ὅ,τι θέλουμε. Ἀλλ' ὅταν βαριόνταν πὰ καὶ σηκώνονταν νὰ πάνε νὰ κοιμη-θοῦνε, θέλανε καλὰ καὶ σῶναι νὰ πάρουν καὶ μᾶς. Ἐμεῖς ὅμως πὺ ν' ἀκούσουμε! Οἱ μεγάλοι πάλι ἀλόγητοι. Τότε ἀρχίζανε τὰ παρακάλια, ὡς πὺ στὸ τέλος πάντοτε ὑποχωροῦσαν. Καὶ δός-τον παιχνίδια καὶ φωνές ἐμεῖς ὡς τὰ μεσάνυχτα.

Ἐνα βράδυ ὅμως, πὺ τὸ εἶ-χαμε παρακάνα ἀπ' τίς φωνές καὶ τὰ σαλπίσματα, μᾶς τὸ εἶ-παν καθαρά καὶ ξάστερα, πὺς δὲ θὰ μᾶς ἔξαγαρίσουν.

— Ὅλα κι' ὅλα, μᾶς λένε, μὰ δὲν ἔννοοῦμε νὰ μᾶς σηκώνετε τὸ μυαλό ἀπ' τίς φωνές καὶ νὰ μὴ

μᾶς ἀφίνατε νὰ ἡσυχάσουμε μιὰ στιγμὴ, φτάνει πὺ μᾶς ξεμουρ-λαίνετε ὅλη τὴν ἡμέρα. Θὰ σὰς ἔχουμε καὶ τὴ νύχτα;

— Μά...

— Δὲν ἔχει μὰ καὶ ξεμά. Ὁ,τι εἶπαμε θὰ γίνη.

Εἶδαμε κι' ἐμεῖς, ὅτι οἱ δια-μαρτυρίες καὶ τὰ παρακάλια δὲν κάνουν τίποτα; κι' ἀναγκαστήκα-με νὰ ὑποχωρήσουμε. Μόνο τοὺς ζητήσαμε γιὰ χάρι νὰ μᾶς ἀφί-σουν μιὰ βραδιά ἀκόμη, γιὰ νὰ γιορτάσουμε πανηγυρικῶς τὸ τέ-λος τῶν διασεδάσεών μας. Ὑ-στερα ἀπὸ πολλοὺς διαταγμούς, ἡ ἀδεία μᾶς δόθηκε κι' ὅλη τὴν ἡμέρα ἐτοιμαζόμαστε... γιὰ τὴ μεγάλη γιορτή.

Μ' ἀνυπομονήσι πείριμενα ν' ἀκούσω τὴ σάλπιγγα, γιὰ νὰ τρέ-ξω ν' ἀνταμώσω τὴν παρέα. Τέ-λος ἀκούστηκε κι' αὐτὴ, κι' ἐγὼ πέρασα τρέχοντας τ' ἄλωνα, πὺ μᾶς χόρριζαν, κατέβηκα στὴ με-γάλη γράνα, ἀνέβηκα μετὰ καὶ νὰ με στὴν «Πλατεῖα Συνεδριά-σεως», ὅπου βρισκόταν ἡ παρέα χτυπώντας ἀκόμη τὴ σάλπιγγα, γιὰ νὰ μαζετοῦνε κι' οἱ ἄλλοι.

Σὲ λίγο ἦρθαν κι' ὅσοι ἔλει-παν κι' ἀποφασίσαμε ν' ἀρχίσου-με. Καὶ πρῶτα-πρῶτα κάναμε ἀρχὴ τοῦ παιχνιδιοῦ μετὰ τὰ πυ-ροτεχνήματα, τίς σκάστρες καὶ τὰ μπουρλότα. Τὸ τί ἔβγαλε κα-τόπι δὲν περιγράφεται. Οἱ σκά-στρες καὶ τὰ μπουρλότα ἔσκα-ζαν μετὰ δυνατό κρότο, ἐνῶ τὰ πυροτεχνήματα σκορποῦσαν γύ-ρω φαντασμαγορικὲς λάμψεις. Ὁ σαλπικτὴς χτυποῦσε τὴ σάλπιγγα δαιμονιμένα. Τότε ἐμεῖς, ξε-τρελλαμένοι ἀπ' τὴν χαρά μας, ἀρ-χίσταμε νὰ πηδάμε, νὰ φωνάζου-με, νὰ σφυρίζουμε, σὰν τοὺς ἄ-γοιους τοῦ Ροβινσώνα.

Μέσα σ' αὐτὸν τὸν πανζουρο-λισμὸ, ἀποκαμωμένην πὰ, στά-θηκα παρὰμερὰ γιὰ νὰ ξεκουρα-στῶ. Ἀλλ' ἔξαφνα θυμήθηκα, μετὰ τὴν μου, ὅτι εἶναι ἡ τελευ-ταία φορὰ πὺ χαίρομαστε τὴν ἐλευθερία μας κι' ὅτι σὲ λίγο θὰ γυρίζουμε στὴν πόλη καὶ θὰ κλει-νόμαστε στὸ σχολεῖο. Ἐδῶξα τίς σκέψεις μου καὶ χύθηκα μετὰ μεγαλύτερη ὁρμὴ νὰ ἐξακολου-θῇσῃ τὸ παιχνίδι, πὺς τώρα πὰ εἶχε ἀρχίσῃ κανονικά, καὶ νὰ γλεντήσω τίς λίγες ὥρες τῆς ἐ-φήμερης ξενοιασίας, πὺς μᾶς χα-ρίζουν οἱ διακοπὲς κι' ἡ παιδι-κὴ ηλικία.

Ὁδάλια

ΧΩΡΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Δὲν πιστεύω νὰ παραξενευθῇ-τε, ἂν σὰς πὺ ὅτι θέλω νὰ ζήσω γιὰ λίγο καιρὸ σ' ἕνα κατὰλευκο μικρὸ χωριουδάκι. Θέλω γιὰ λίγο καιρὸ νὰ φύγω ἀπὸ τὴ βαρετὴ καὶ ἀνυπόφορη πολιτεία, θέλω νὰ ζήσω κοντὰ σ' ἀφελῆ χω-ριατοπούλα, μακριὰ ἀπὸ τοὺς σπουδαίους καὶ μεγαλοῦδες πρῶτους αἰώνους.

Νᾶχω γιὰ ξυπνητήρι τὸν κοκ-κινολοιρὸν πετεινὸ, τὸ κουδούνι-σμα τοῦ προβάτου καὶ τὸ κακά-ρισμα τῆς Κυρᾶ-Κατίζκως ἀπὸ τὴ φοβία, καὶ τὸ ἄρωμα τῆς μυρτιάς καὶ τοῦ πεύκου. Θέλω νὰ ἔχω γιὰ συντροφία μιὰ ξανθὴ χωριατο-πούλα νὰ μοῦ λέῃ τίς ιδέες της καὶ νὰ βλέπω τὰ καμώματα της, τὴ γοῆα χωριάτισσα μετὰ τὴ ρόκα της καὶ τὴν κόρη της μετὰ τὸν ἀρ-γαλειὸ της.

Θέλω νὰ τοὺς βλέπω νὰ τρῶνε καθισμένοι κάτω στὸ σοφρά, πὺ τοὺς φωτίζει ἕνα λυχναράκι, καὶ ν' ἀκούω τὸ χωριάτι μετὰ τὴν ἀφέ-λεια πὺς μιλά, καὶ τὰ ρολογοκτυ-πήματα τῆς ἐκκλησιᾶς, καὶ τὴν πιστὴ εὐλάβεια τῆς γριᾶς χω-ριάτισσας, καὶ τοῦ παπὰ τὴν Κυ-ριακάτικη διδασκαλία...

Καίμενο μικρὸ χωριουδάκι, τί ἀντίθεση πὺς κάνει μετὰ τὴ ζωὴ τῆς πόλης! Βρίσκεσαι μακριὰ, πολὺ μακριὰ, ἀπὸ τὴν περίφημη, πυκνοκατοικημένην πολιτείαν, μετὰ τοὺς νιγηματογράφους, μετὰ τὴν ἀτρα, μετὰ τοὺς χοροὺς καὶ τὴν κάθε εἶδους φαντασία. Εἶσαι μα-κριὰ ἀπὸ τοὺς θόρυβους καὶ τὴν ἀνησυχία τὴν ἐκνευρωτική. Εἶ-σαι ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὴ σκόνη, τὴς δὲ μοιάζεις μετὰ τὰ κάτασπρα, τὴν ἄγνὰ δικὰ σου. Καίμενο μικρὸ χωριουδάκι, πὺς θέλω νὰ ζήσω κοντὰ σου, νὰ θαυμάσω γιὰ λίγο τὰ μεγαλεῖα σου!

Ἰδιώγη

ΕΛΗΕΣ

Κοντεύει νὰ τελεωθῇ τὸ καλο-καίρι· κρῶσε ὁ ἀέρας, κι' ἔχω και-ρὸ πὰ πὺ δὲν ἀκούω τὸν τζιτζι-κα, ἡ δὲν τὸν προσέχω. Ἐπειτα πὺ καὶ πὺ φρονιόται καὶ σύν-νεφα. Ὁ Ἀύγουστος ἐπλάκωσε ἡ ἀκρὴ τοῦ χειμῶνος ὅπως λέν κι' οἱ παλαιοί, κι' ὁ Αὐγουστος ἐ-πέρασε, κοντεύει κι' ὁ Σεπτέμ-βριος... Πολλοὶ λένε πὺς ἡ ἐ-ξοχὴ εἶναι τώρα πὺ ὁμορφὴ! ἂ! κάθε πρᾶγμα στὸν καιρὸ του. Πᾶει πὰ ἡ μυρωδιά τῆς ἐξοχῆς, πᾶει ὁ γούστος τῆς θάλασσας. Ἐγὼ γιὰ ἕνα πρᾶγμα ἤθελα νὰ μείνωμε ἀκόμη στὴν ἐξοχὴ: ἤθε-λα νὰ δῶ τὸ μᾶζεμα τῶν ἐλθόν.

Εἶχα ἀκούσει καὶ σχεδὸν ἤθε-ρα, τί γινόταν τὸν παλιὸ καλὸ καιρὸ. Ἡχοῦντο δεκάδες καίτια, μερικά σφουγγαρόακα πὺ εἶχαν κιόλα γυρίσει, στήσανε τίς καλύ-βες τους κάτω στὸ λιμανάκι, στὴ Ρήνω, καὶ γιὰ μιὰ ὥρα ἐξοφτοῦ-σαν ὅλου τοῦ κόσμου τὰ ἐμπό-ρια: Τί ντομάτες, τί σταφύλια κώτικα, τί σαρδέλλες, βουνὰ καρ-ποῦζια, ἀπ' ὅλα τὰ εἶδη. Δὲν ἐ-λείπαν καὶ τὰ παιχνίδια, μετὰ βιο-λιά καὶ τσιμπούρες, καὶ τὸ βρα-δάκι, μετὰ τὸν σπρίμο, ἀρχίζε καὶ τὸ γλέντι. Καὶ τί γέμισαν τὰ σπι-τια πολλὲς φορές μικρὰ σπιτά-κια εἶχαν 40 μέτρα, μὲς πὺ εἶχαν ἕνα τόπο γιὰ νὰ καθόνται, καὶ μετὰ ὅλα αὐτὰ, τὴν αἰνῶτα τὸν καιρὸ τῶν ἐλθόν νὰ νυχάζη...

Ὅλα αὐτὰ ἦσαν τὴν παραμο-νή· ἀνήμερα ξυπνοῦσαν ἀπὸ τὴν νύκτα, καὶ ὁ Δραγάτης ἐρριχνε μιὰ τουφεκία καὶ γινόταν τότε τὸ ψόμα: γιὰ μιὰ ὥρα τρέχαν ὅ-λοι καὶ μάζευαν ἀπ' ὅποιες ἐλῆες ἤθελαν, καὶ ὕστερα πὰ ὁ καθε-νας στήν ἐλῆα του. — Αὐτὰ εἶχα ἀκούσει, γιὰ τὸν παλιὸ καλὸ και-ρὸ. Τώρα τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Ἐχουν ξεβγαῖ πολλές ἐλῆες, ὁ κόσμος δὲν ἔχει πὰ τὸ ἴδιο κέφι, καὶ φέτος, γιὰ τὴν τύχη μου, δὲν εἶχαν καὶ τὰ δέντρα πάνω. Πάλι ἤθελα νὰ δῶ...

Ἐπλησσα τὸ πρῶτ καὶ ἀκουα φωνές, μὰ λιγοστές, πῆγα ὕστε-ρα στὸ ἀντικρυνὸ χωράφι. Τί δροσερὸ ἀεράκι καὶ τί χαρὰ νὰ ξυπνᾷ κανεὶς πρῶτ! Μιὰ ἐλῆα εἶχε κάμποσες πάνω καὶ ἀρχισε τὸ ράβδιμα. Κακόμοιρο δέντρο! ὅλο τὸ χρόν ἀνδρίζει, μεγαλώνει τὸν καρπὸ του, καὶ στὸ τέλος πὺ δέρνουν ἀλύπητα· μήπως ἀρνεῖ-ται νὰ τὸν δώσῃ; Εἶναι ὅμως καὶ μιὰ χαρὰ καθὼς, μετὰ μιὰ ραβδιά, πέφτουν βροχὴ οἱ ἐλῆες. Ἦταν ἕνα μεγάλο χωράφι μετὰ ἀραιὰ δέν-τρα καὶ στὸ μικρὸ φύσημα τ' ἀέ-ρα οἱ φουντωμένες ἐλῆτες παί-ζαν μετὰ κάποιο χᾶδι τὰ φύλλα τους.

Ἐφρη. Βγῆκα ἔξω βράδυ πὰ. Τί ἀπομεινάρια! τὰ λείψανα τῆς μάχης, οἱ ἐλῆες γεμάτες κάτω ἀπὸ φύλλα καὶ κλάδους μισκου-τσουρεμένες. Εἶναι τόση γαλήνη, καὶ καὶ μιὰ ψύχρα, καὶ τὰ φύλλα τῶν ἐλθόν ριγμένα κάτω φέ-ρουν μιὰ μελαγχολία. Εἶναι τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ φύλλα. Πᾶει πὰ τὸ καλοκαίρι.

Ἰνδιάν

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ζῆς; πρέπει νὰ υποφέρῃς... Σκέπτεσαι; πρέπει νὰ πενήθῃς. Κι' εὐτυχισμένος θὰ ἦσιν μόνον ἂν δὲν εἶχες γεννηθεῖ ποτὲ!.. Shelley

Τὰ τριαντάφυλλα δὲν βαστοῦν πολὺ... Ἡ ἐποχὴ τους περᾶν γρήγορα καὶ δὲν μένει τίποτα ἀ-πὸ τὴ ζωὴν τῶν φροσκάδα. Edgar Allan Poe

Νὰ φέρεται κανεὶς ψυχραῖα ἀναλόγως μετὰ τίς περιστάσεις. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη φιλο-σοφία.

Pascal

Ἀριστοκράτισσα

Η ΑΝΕΥΘΥΛΙΑ ΜΟΥ

Ἀπὸ κάμποση ὥρα ἐθαζόμου-να στὴν καμαροῦλα τῆς ἐπιτη-ρώνας τῆς. Ἡ ἐπιτήρηση ὅμως μετὰ ἀσυχολοῦσε περισσότερο καὶ ἄφιστα στὴν πλάνη τὴν ἐργασία μου. Καθισμένη στὸ κρεβάτι τῆς (τὰ παιχνίδια ἦταν πεταμένα δὲν ἐκεῖ στὸ πάτωμα) εἶχε πά-ρει ἀντιγραφὴν μιὰ πῶτα ἀνθρώ-που πὺς βαρεθεῖ: Τὰ ποδα-ράκια, σταυρωμένα, κοινιόνταν νευρικά· τὸ χεράκι, ἀκουμπισμένο στὸ γόνατο, βαστοῦσε τὸ καστανὸ κεφαλάκι· τὰ φρυδιά σουφρω-μένα, σὰν νὰ σκεπτόνταν, τὸ στο-ματάκι ἀνοίγε σὲ κανένα ἀδιά-κριτο χασμούρημα, ἐνῶ τὰ μάτια ἐρριχναν κάπου-κάπου νυσταγμέ-νες ματιές στὰ τριγύρω, σὰν γιὰ

ἀφ' ὅπου ἀρχισα ἔτσι, μὲ τὸν ὄνομα σου θὰ ἐξακολουθήσω νὰ τίς δημοσιεύω κι' ἀφ' ὅπου πάσης ψευδώνυμο.) **Κόρη τοῦ Ταυγέτου** (ναί, εἶναι συνδρομητρία· ἀλλὰ τὸ ψευδώνυμο τῆς δὲν τὸ ἀνανέωσε ἀκόμη γιὰ τὸ 1931.) **Εὐαγγελίαν Τιμοθέου** (εὐχαριστῶ πολὺ.) **Ἀλκυμένη** (αὐτό, εἶδες, σοὺ ἐνέκριναν· Ὁδηγὸ καὶ χαρὶ λύσεων ἔστειλα· ὅχι, μὴν τὴν λὲς «ἀδιαφορία» γιατί δὲν ἦταν· ἄλλο τὸ «ἀδιαφορῶ», κι' ἄλλο τὸ «ἀναβάλλω» γιατί ἔχω κάποια σπουδαία λόγια...) **Σγυρομάλλην** (τί ἐννοεῖς «περιορισμένη δράση»; ἅμα ἔφτασες νὰ γράφης τόσο καλά, ἔπρεπε νὰ γίνης συνεργάτρια· ὅσο γιὰ τὸ λάθος «παίξουμε» ἀντὶ «παίζουμε» εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ εὐνόητα· ἐννοεῖται δηλαδὴ «ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα», ὅπως λένε κι' οἱ δασκάλοι.) **Καίτη Ἀθανασιάδου** (ἔχει καλῶς, εὐχαριστῶ πολὺ.) **Φιφὴν Γιάνναγα** (χαίρω γιὰ τὴν γινωμιά· περιμένω τώρα νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο.) **Βάνδα** (δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, τὸ κορίτσι αὐτὸ δὲν σκέπτεται καλὰ· ἀλλὰ δὲν εἶναι πάλι γι' ἀπελπισία· μεγαλώνοντας μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν πλάνη τῆς καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι δὲν κάνουν ἔτσι οἱ καθὼς-πρέπει ἄνθρωποι.) **Πριγκίπισσαν τοῦ Ἰδεώδους** (ἔλαβα, ἐξετέλεσα, εὐχαριστῶ· ἐννοεῖται ὅτι γιὰ τὴν 40ῇ Κυριακῇ θὰ μοῦ στείλῃς—ἀν δὲν μοῦ ἔστειλες—μὰ ἀπάντησῃ γραμμένη χωριστὰ κατὰ τοὺς δροῦς· γιατί δὲν πιστεύω νὰ νομίζῃς ὅτι μπορῶ νὰ τὴν ἀποσπάσω ἢ νὰ τὴν ἀντιγράψω ἀπὸ τὸ γράμμα αὐτό, ὅπου μοῦ λὲς καὶ τόσα ἄλλα πράγματα.) **Ἀνοξιάτικην Αἰγὴν** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· γιὰ τὸ Σῆμα θὰ εἶδες· ἢ ἀποτυχία σου ὡς τώρα δὲν πρέπει νὰ σὲ ἀποθαρρύνῃ· ἀν ἐξακολουθήσῃς νὰ ἐνεργῇς, ἀργότερα μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃς.) **Ναουσόπαιδο** (ἔστειλα 9 τετράδια.) **Ρήναν Π. Πολυμεροπούλου** (ἔστειλα Ὁδηγὸν καὶ λύσχαρτο· πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου κι' ἐλπίζω νὰ πάρῃς ψευδώνυμο καὶ νὰ μοῦ γράφῃς συχνά.) **Χ. Δεδριονδὸν** (ναί, τὸ ψευδώνυμό σου τὸ παλαιὸ ἐλπίζω ὡς τότε νὰ εἶναι ἐλεύθερο.) **Κονασιμόδον** (ἔχει καλῶς· θὰ διαβιῶσω στὴ Φιλοσοφίᾳ τὸ «μπράβο» σου μὲ κεφαλαῖα γράμματα.) **Αἰνόν** (5 τετράδια ταχυδρομικῶς δρ. 5,20 γιὰ τὸ ἐσωτερικὸ καὶ 5,80 γιὰ τὸ ἐξωτερικόν.) **Τούλιον Κάισαρα** (βραβεῖο καὶ ἀποδείξῃ ἔστειλα· εὐχαριστῶ πολὺ.) **Σάξ-Πεταλιδίτσαν** (χαίρω κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις· ἔστειλα.) **Φτερωτὴν Βαρκούλαν** (δὲν πειράζει· ἔστειλα· εὐχαριστῶ.) **Μουρσιώτικην Ἀνεμόνην** (αὐτό, εἶδες, σοὺ ἐνέκριναν· πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ πρῶτό σου γραμματάκι· γράφε μου.) **Χρυσόνειρο** (καὶ τὸ δικό σου ὠραιότατο! ὁ κ. Φ. σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν κάρτα.) **Μαγεμένο Δοξάρι** (Ὁδηγὸ καὶ 3 λύσχα. ἔστειλα.) **Κόρη τῆς Ἐρῆμου καὶ Μελαχροινούλαν** (αὐτά, καθὼς θὰ εἶδατε, εἶναι τὰ ψευδώνυμα σας· χαίρω πολὺ!) **Καπετὰν Τζαβέλλαν** (ὅχι· μόνο στὸ ἑσπέρωμα διαγωνίζονται Σύλλογοι.) **Περοτά, Κορυθαλόν κτλ. κτλ.**

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 Δεκεμβρίου, θάπαντῶ στο ἐρχόμενο.

ΤΟ ΣΗΜΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Τὸ φοροῦν τὰ Διαπλασό-
πουλα κι' οἱ Διαπλασοπούλες
πρὸς διάκριση κι' ἀναγνώριση.

Τιμᾶται δρ. 25. Ταχυδρο-
μικῶς δρ. 30.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 253ου Διαγωνισμοῦ
Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου
εἶναι δεῖται μέχρι τῆς 3 Μαρτίου.

52. Συλλαβογράφος
Πρῶτα γρόμμα, ἔπειτα νότα
Καὶ σὺ τέλος κητηκό,
Κι' ἄστρα ἰδέες, οὐράνια φῶτα,
Κι' ἓναν ἵππο μυθικό.

53. Στοιχειογράφος
Σὲ μιὰ πόλιν ἑλληνική
Ἐνα γράμμα βάξω,
Κι' ἀρχοντιά, ἀλλὰ μισή,
Ἐτσι παρουνιάξω.
Μυρεβελος Ἄνδρος

54. Μεταγραμματισμός
Λέτε ποτε νὰ φανταζόταν
Ὁ παλαιὸς ὀπλίτης, ὅταν
Μέσα στῆς μάχης τῇ φωτιά
Τὸν ἐπροφύλαττε ὡς ταυτιά,
Πῶς ἂν τοῦ ἄλλαξε ἓνα γράμμα,
Μ' αὐτὸ μονάχα τ' ἄλλο πρᾶγμα,
Λουλούδι ὠραῖο, μυριστικό,
Θάχε σὲ κήπο εἰρηνικό;
Βιολέττα

55. Τονόγραφος
Ἄν ἀλλάξῃ τονισμό
Κάτι ποὺ θὰ πῇ λαβαῖνω,
Ἄλλο κάνει στὸ λεπτό,
Ποὺ αὐτὸ θὰ πῇ διαβαίνω.
Ἰσχύς τοῦ Περρωμένου

56. Τρίγωνον
*** = Κράτος
*** = Ὀμηρ. βασιλεὺς
*** = Ἐπίγραμμα
** = Κάτι λεπτὸν
* = Φωνήεν
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Ἐξαχμένω

57. Κρυπτογραφικόν
1234567285 = Κυνικός φιλόσοφ.
28545 = Μικρὰ νήσος
34312 = Μυθολογικόν
41545 = Εὐχετόν καὶ πο-
5421 = Ὅρος [θητόν.
67345 = Θεά
75341 = Θεά
8331 = Ὀλέθριον
Φρανσίνα

58. Τριπλῇ Ἀκροστιχίς
Πᾶσαι αἱ ζητούμεναι λέξεις ἔ-
χουν ἀπὸ ἑξ γράμματα καὶ τὰ μὲν
πρῶτα ἀποτελοῦν ὀμηρικὸν βα-
σιλόπαιδα, τὰ δευτέρω Μοῦσαν
καὶ τὰ τρίτα Τιτᾶνα;
1, Κράτος ἀσιατικόν· 2, Ὅρος
τῆς Γραφῆς· 3, Μέγας ἰταλὸς
ζωγράφος· 4, Κράτος εὐρωπαϊ-
κόν· 5, Περιφρῆμος ἥρως κωμο-
δίας τοῦ Μολιέρου.
Θεόδωρος Παπαθεοδώρου

59. Μικτόν
ααο - ο - κπς - εηα - α - λχν
Δένα Κλάρα

60. Γριφός
Na Na
Na Na
NaNaNa
Na Na
Na Na
Φαραώ

ΛΥΣΕΙΣ τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 42

593. Διονύσια (δύο νησιά.) —
594. Σίγμα-σάγμα. — 595. Ρυάκι-
κυρία. — 596. Ὁ κάμπος, ἡ κάμ-
πη. — 597.
ΣΑΒΒΑΣ 598. ΑΡΙΣΤΟΦΑ-
ΡΑΡΝΗΣ ΝΗΣ (ραφανίς, ἴ-
ΝΙΚΑΙΑ φῖτος, Σάρος, Τι-
ΑΦΡΙΚΗ τάν, ὄροφος, φρά-
ΒΟΛΓΑΣ τάν, ὄροφος, φρά-
ΚΑΡΥΟΝ σις, νιφάς, Ἡφαι-
στος.) — 599. Πόνος ἐν κλειᾷ πα-
τήρ. (Ἡ ἀνάγκη κατὰ στί-
χον ἐκ τῶν ἄνω βουστροφηδόν.)
— 600. ΗΛΙΟΣ-ΣΥΡΙΑ (Ἡ Σί-
δος, ΛΥσανδρος, ἸΡΙς, Οἶνος,
Σαμουήλ.) — 601. Εὐχῆς δικαίας
οὐκ ἀνήκους θεός. — 602. Ἡ σιω-
πὴ δὲν σημαίνει συναίνεσιν (εἰς
τὸ, πῶς ἐν, σὺ μὲ νῖ, σὺν ἐν ε,
σύν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἅπλᾳ
στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέ-
ραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις,
μὲ πᾶσα δὲ στοιχεῖα λεπτά 70 καὶ μὲ
κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

ΕΝΤΕΛΒΑΣ. Ἀνταλλάσσει ἐπιστολὰς μὲ
νέους νέας Ἀθηνῶν. Θεσσαλονίκης,
Φαλήρων, Πειραιῶς, Δ/σις: Στρατόνιον
Χαλκιδίκης.

ΕΥΧΟΜΑΙ ἀπὸ ἀγαπᾶτα Διαπλασόπουλα-
ες. Ἰδιαίτως Βάσιγκτον, Ρομαντικὴν
Βασκοπούλα, Ναυτάκι τοῦ Θεσσαλικοῦ
καὶ Πάνθηα Ἀβραδάτου τὸ 1931 πὸ
εὐτυχισμένο ἀπὸ κάθε περᾶμένο.

ΔΙΑΒΑΤΙΚὸ Ἀστέρι

Κοσμοκράτορας, Διαβατικὸ Ἀστέρι
δὲν εἶναι Πετροπούλου. (Δὲν εἶναι
Διαπλ.). Did you understand? Τὴν ἐπα-
θες.

ΔΙΑΒΑΤΙΚὸ Ἀστέρι

ΑΝΔΡΙΩΤΟΠΟΥΛΑ, τρέξατε νὰ πληροφω-
ρῇτε εἰς τὸ γραφεῖον πληροφωριῶν καὶ
ἀποκαλύψεων. Πρόεδρος Παν. Ἀνδριω-
τάκι=Κουασιμόδος=Ἀθανασίου.
Θαλασσόλυκος

ΛΑ'—54/
Ε φθασε ὁ ΡΙΓΟΛΕΤΟΣ. Ὁ τῆμος
φόβος. Κουασιμόδος, Παιν.
δριωτάκι=Ἀθανασίου ΜΠΟΥΜ!

ΛΑ'—55/
Ε λχ, Γκλῦ-Γκλῦ. ἐλήφθησαν ἀπὸ
μέχρι 22ας. Εὐχαριστοῦμεν. Παρ-
λοῦμεν πληροφωρίστε μας. ἔαν ἔλα-
συνέβαιεν κατάλογον ἐντός (α', β', γ',
κέλων), σταλεῖται στὰς 18 Δεκ. —
μῆ, θερμὰ εὐχαριστῶ· δέμα μετὰ τὴν
λογίου κλπ ἐλήφθη καθὼς καὶ ἔτεραι 2
τικέται, ἀποσταλντά τὴν 20ὴν Δεκ.
Λουλίτσα καὶ Θέλα στὰς 28 Δεκ. ἔλα-
λαμεν 2 φακέλους καὶ τεύχη. Νέας Ἐσ-
Δόφω μαθημάτων διακόπτοιμεν ποιο-
νῶς. 37, 38, 51, 57, 104, 126, 139, 156,
58, 49, 52, 27. Χρηστὴ πρωτοχρονιά·
μεθὰ γιὰ ὅλες τὰς Διαπλασοπούλες—
Μαγεμένο Βιολί,
Ἐφευγέτης Μπαλ, Μιλτ.

ΛΑ'—56/
Α ληλογραφῶ μὲ ὅλα τὰ Διαπλά-
πουλα-ες. Δὲν ἀνταλλάσσω μὲ
Μ. Μυστικὰ. Δ/σις μου: Β. Κα-
λον, διὰ Δ. Ζεφύρου, ὁδὸς Νάξου
Ἀθῆνας. ΛΟΥΚΗΣ ΖΕΦΥΡΟΣ

ΛΑ'—57/
Διαπλασκόσωμε, μαζί μὲ τὴς εὐχέ-
σις τὸν καινούργιον χρόνον δεξο-
τούς πολλοὺς χαιρετισμούς μου. Σὺν
ὡς κατεβαῖν στὸ δημοφιλῆ γιὰ τὴν
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΟ ΔΑΚΤ.

ΛΑ'—58/
Σ τέλνω ἕναν ἀσπασμό· σ' ὅλα γ' ἀδ-
Διαπλασόπουλα, εὐχόμενος καλὴς
τές. Λυσεχαρ

ΛΑ'—59/
Α ποκαλύψεις· Φαραώ = Λουκ
Φρανσίνα=Σολδάτος. Μυροδόκος
δρος = Ἀθανασίου, Πάνθηα Ἀβραά-
=Στεφοπούλου, Παινεμένο Ἀνδριω-
Φυρίος. Κοσμοκράτ

ΛΑ'—60/
Πρωτοπαύοντα στὸ μυρωμένο
πλασκόσωμε, χαιρετῶ δλους-ες.
Γκα

ΛΑ'—61/
Α ληλογραφῶ μὲ ὅλο τὸ Διαπλασκό-
Α Ρέμολη, νὰ περιμένω· Δ/σις:
Γκιντάλια, Πόστ-Ρεσάντ, Θεσσαλο-
Μπέ

ΛΑ'—62/
Δάκρυ Χαρᾶς, Μικρομέγαλη, Τε-
πέρατη, Νταῖνη, χίλιες εὐχὲς γιὰ
καινούργιον χρόνον. Τί γινίκατε;
εὐχὲς ἐπίσης καὶ στὸ Πηλιωρίτικον
ράσι, Τριανταφυλλένιο Δάκρ.

ΛΑ'—63/
ΕΥΙΥΧΙΑ, Διαπλασκόσωμε Σὺλ-
ἔ ἰδρυθεῖς ἐν Κιάτῳ. Ἰδρυταὶ:
ΝΙΟΣ, ΠΑΝΟΔΙΟΣ Ζητούνται ἀντιπρό-
Δ/σις: Ἀστέριον Κοδδατῆν, Κιάτον

ΛΑ'—64/
ΕΥΙΥΧΙΑ,
Πρῶτος Διαγωνισμός Μ. Μυστικῶν
μετοχὴ 2δραχμοί. Βραβεῖα ἐκλ-
Οἱ πρῶτοι δέκα θὰ υποστηρίξουσιν στὴν
ποφήσιμα. Μὲ ἀγάπη
Σικουῦν

ΛΑ'—65/
Η Μικρομέγαλη ξαναρχίζει ἀντὶ
τὴν Μ. Μυστικῶν. Δ/ση: Μ. Σαν-
ρίου. 7 Βαλαορίτου, Ἀθῆνας.

ΛΑ'—66/
ΧΑΡΑΓΓΗ ΤΗΣ ΛΕΥΓΕΡΙΑΣ
τὸ ὠραιότερον φετινὸ ψευδώνυ-
μόν.

ΛΑ'—67/
Χαιρετῶ δλους-ες. ἀνταλλάσσω
διὰ καὶ κάρτες. Ἡβη, ποῖα ἦ-
σου; Δ/σις: Χ. Πεχλιδάνου, Νάουσα
Ναουσόπα

ΛΑ'—68/
Πληρώνω μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα.
Κοσμοκράτορας = Δ. Μαστροδ-
γιὰ νὰ μᾶθῃς ἄλλη φορὰ, ἐξοχώτατε,
εὐτρώνης ὅπου δὲν σὲ σπέρνουν.

ΛΑ'—69/
Σ ὕλλογε Κε-ραυ-νέ, Δὲν εἶ-
Σ Καπράλος ἀλλὰ ὁ Καπρ-ἄλος πο-
θὰ μᾶθῃ· ἔαν ἀκούῃ γίνῃς ἄστρον.
Ὅποτε θὰ σοῦ χρειάζεται καὶ ἄστρο-
κι. Ἀδὲ γιὰ τὴν ὥρα. Μάθε ὅτι συνεπ-
σα τὸ ψευδώνυμό μου εἰς
ΛΟΥΚΗΣ ΖΕΦΥΡΟΣ

ΛΑ'—70/
Μποῦ! Κοσμοκράτορας=Γκαῖτε
στροδύχης· σ' ἄρεσε· νὰ μᾶθῃς
Ζηγκετὸ καὶ Θαλασσόλυκος